

Jaarstukken 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
2 Jaarverslag 5
2.1 Inleiding 5
2.1.1 Algemeen en dagelijks bestuur 5
2.1.2 Visie en missie 5
2.1.3 Taken 6
2.1.3.1 Participatie 6
2.1.3.2 Zorg 8
2.1.4 Bezwaar-, klaag- en beroepschriften en Woo verzoeken 8
2.1.5 Personeel en organisatie 9
2.1.6 Dienstverlening en communicatie 10
2.1.7 Beveiliging informatievoorzieningen 12
2.1.8 Interne Controle 13
3 Programmaverantwoording 14
3.1 Participatie 14
3.2 Zorg 18
3.3 Overhead 20
3.4 Algemene dekkingsmiddelen 23
3.5 Vennootschapsbelasting 23
3.6 Onvoorzien 23
4 Paragrafen 24
4.1 Lokale heffingen 24
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 24
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen 27
4.4 Financiering 28
4.4.1 Financiering 28
4.4.2 EMU-saldo 29
4.4.3 Schatkistbankieren 30
4.4.4 Renterisiconorm 31
4.4.5 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte 31
4.4.6 Rentevisie 31
4.4.7 Rentekosten/opbrengsten 31
4.5 Bedrijfsvoering 32
4.6 Verbonden partijen 32
4.7 Grondbeleid 32
4.8 Wet open overheid 32
4.9 Formatieoverzicht 33
5 Jaarrekening 2024 34
5.1 Balans 2024 34
5.2 Overzicht van baten en lasten 36
5.3 Toelichtingen 36
5.3.1 Inleiding 36
5.3.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening 36
5.3.3 Algemene grondslagen voor de rechtmatigheids-verantwoording 37
5.3.4 Balans 38
5.3.5 Overzicht van baten en lasten 38
5.3.6 Toelichting op de balans 39
5.3.7 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 43
5.3.8 Rechtmatigheidsverantwoording 46
5.3.9 WNT 47
5.4 Sisa-bijlage 48
5.5 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld 50
6 Overige gegevens 52
6.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 52
7 Bijlage I ISD Bollenstreek in cijfers 53
7.1 Participatie 53
7.2 Zorg 57
8 Bijlage II Overzicht begrotingswijzigingen 61
9 Bijlage III Berekening bijdrage per gemeente 62
9.1 Participatie 63
9.2 Zorg 65
9.3 Overhead 65
9.4 Gehandicaptenparkeerkaart 65
10. Bijlage IV Verdeling van de kosten per gemeente 66
Lijst van afkortingen 69

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2024. In dit jaarverslag vindt u informatie over de uitkeringen en voorzieningen die wij aan de inwoners van de ISD-gemeenten hebben verstrekt en de financiële resultaten over het afgelopen jaar.
Bij de toekenning van de uitkeringen en de voorzieningen heeft de hulpvraag van de inwoners centraal gestaan. We zijn dit jaar binnen de totale begroting gebleven. Er zijn wel grote verschillen tussen de programma's.

Vanwege de gewijzigde arbeidsmarkt en het fors gestegen aantal aanvragen in de afgelopen jaren is een formatieonderzoek uitgevoerd om te bepalen of de bestaande formatie nog toereikend was voor de taken die we doen. Dit heeft geleid tot aanbevelingen inzake formatie-uitbreiding en aanpassing van de managementaansturing. In 2024 zijn deze aanbevelingen verder uitgewerkt en is ook besloten de organisatiestructuur aan te passen om meer per gemeente te kunnen werken. Om alle belangen van onze (vaak kwetsbare) inwoners ook in de toekomst te kunnen waarborgen, moet de organisatie op alle onderdelen op orde zijn.
De breed gedragen politieke wens om maximaal maatwerk te leveren kost niet alleen vaak meer geld, maar ook meer tijd.
Het hoge personeelsverloop waar de ISD Bollenstreek de afgelopen jaren mee werd geconfronteerd stabiliseerde, waardoor er het afgelopen jaar ruimte was om de nieuwe organisatiestructuur uit te werken.

Om de kosten van de Wmo beheersbaar te houden is in 2024 een besluit genomen over een aantal maatregelen die tot doel hebben de uitgaven op de Wmo terug te dringen. Het betreft hier voorstellen voor lagere indicaties begeleiding en dagbesteding. De maatregelen voor individuele begeleiding en dagbesteding zijn een effectief middel om aanzienlijke besparingen te realiseren. Het is essentieel om de invoering van deze maatregel te ondersteunen met voldoende toegang tot algemene voorzieningen.

Bij de voorziening Hulp bij het huishouden wordt steeds vaker "Hulp bij het huishouden light" (Hbh light) geïndiceerd. Hbh light is een voorziening met een lager aantal uur per maand dan 'Schoon en leefbaar' en is aanzienlijk goedkoper.
In 2024 is gestart met het aanbestedingstraject voor het leveren van de maatwerkvoorziening Hulp bij het huishouden. In de toekomstige situatie wenst de ISD Bollenstreek alle voorzieningen via de inspanningsgerichte variant op basis bekostiging per uur (pxq) te laten verlopen. De verwachte ingangsdatum van de nieuwe contracten is 1 augustus 2025.

De uitgaven van het programma Participatie zijn hoger dan begroot. Deze overschrijding is met name terug te vinden bij de uitkeringen Participatiewet en Loonkostensubsidie Participatiewet. De begroting 2024 is gebaseerd op de bijstandsnormen die bekend waren bij het opstellen van de begroting in april 2023. Dat waren de bijstandsbedragen van 1 januari 2023. De bijstandsnormen per 1 juli 2024 zijn ruim 9,4% hoger dan waar in de begroting mee is gerekend. Hier staat echter tegenover dat de BUIG budgetten fors zijn verhoogd. Het BUIG-budget heeft geen invloed op de begroting van de ISD Bollenstreek, maar wel op de begroting van de gemeenten. Het toegekend BUIG budget is ruim voldoende om de toegenomen kosten te dekken.

April 2025
Dagelijks Bestuur ISD Bollenstreek

R.J. 't Jong D.T.C. Salman

Tabel 1 Vogelvlucht

x €

Participatie	**Begroot 2024**	**Realisatie 2024**
Uitkeringen	20.320.250	21.714.431
Loonkostensubsidie	1.880.000	2.157.069
Medisch onderzoek	40.000	69.979
Tozo	-150.000	-12.685
Wet Inburgering	800.000	513.694
Inkomensondersteunende voorzieningen	2.370.000	2.521.698
Energietoeslag	1.903.500	1.600.593
Leefgeld Oekraïne	830.000	482.618
Schuldregelingen	-50.000	-19.945
Exploitatiekosten	5.777.987	5.277.990
Totaal programma Participatie	**33.721.738**	**34.305.443**
Zorg		
Wmo	27.209.670	25.716.068
Maatschappelijke Zorg	3.354.000	3.043.384
Jeugd	2.867.363	2.673.252
Exploitatiekosten	2.632.800	2.400.872
Totaal programma Zorg	**36.063.832**	**33.833.576**
Overhead	**3.552.940**	**3.217.536**
Totaal ISD Bollenstreek	**73.338.509**	**71.356.554**

2 Jaarverslag

2.1 Inleiding

2.1.1 Algemeen en dagelijks bestuur

Het algemeen bestuur van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek (ISD Bollenstreek) bestond eind 2024 uit de volgende personen:

Tabel 2 Algemeen Bestuur

lid	J. A. van Rijn	Hillegom (tevens DB)
lid	A. de Jong	Hillegom
lid	J.A.C. Langeveld	Lisse (tevens DB)
lid	H. Austie-Ziengs	Lisse
voorzitter	D.T.C. Salman	Noordwijk (tevens DB)
lid	P. van Strien	Noordwijk
lid	E.W.A. Koek	Teylingen (tevens DB)
lid	R.G.E. Wietsma	Teylingen
secretaris	R.J. 't Jong	ISD (tevens DB)

Het dagelijks bestuur heeft in 2024 acht keer vergaderd. Het algemeen bestuur is in 2024 twee keer bijeen geweest. Het algemeen bestuur heeft onder andere tot taak de begroting (inclusief begrotingswijziging) en de jaarrekening vast te stellen.

2.1.2 Visie en missie

Missie van de ISD Bollenstreek:

- De ISD Bollenstreek is een servicegerichte organisatie die werkzaam is voor de opdrachtgevende gemeenten (Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen).
  De ISD Bollenstreek doet dit met betrokken en klantgerichte medewerkers.
- De ISD Bollenstreek ontwikkelt gemeentelijk beleid op het gebied van werk, inkomen en zorg. Na besluitvorming door de gemeenten zorgt de ISD Bollenstreek voor de uitvoering.
- Het beleid maakt het mogelijk dat de inwoners van de deelnemende gemeenten zelfstandig kunnen deelnemen aan de (lokale) samenleving. Dit is mogelijk, doordat inwoners beschikken over adequate middelen van bestaan, waarbij het verrichten van werk een voorwaardelijke factor vormt en/of beschikken over fysieke hulpmiddelen/voorzieningen die gericht zijn op het zelfstandig leven, wonen en bewegen.

Mission statement
De mission statement is een samenvatting van de missie en is als volgt geformuleerd:
"De ISD Bollenstreek zorgt voor zelfstandige burgers."

Visie van de ISD Bollenstreek
In de visie staat weergegeven hoe de ISD Bollenstreek zichzelf ziet in relatie tot haar maatschappelijke omgeving en hoe zij daarin optimaal kan functioneren. De visie is:

- De ISD Bollenstreek is van en voor de ISD Bollenstreek gemeenten.
- De ISD Bollenstreek staat voor maximale zelfstandigheid van de burgers op het gebied van arbeid, inkomen en zorg.
- De ISD Bollenstreek is klantgericht, resultaatgericht en levert, in samenwerking met partners, maatwerk.
- De ISD Bollenstreek voert de opgedragen taken uit met betrokken, professioneel en kwalitatief goed personeel.
- De ISD Bollenstreek heeft de ambitie een transparante, kwalitatief hoogwaardige serviceorganisatie voor de regio Duin- en Bollenstreek te zijn.

2.1.3 Taken

De ISD Bollenstreek is een samenwerkingsverband van de gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk en Teylingen. De ISD Bollenstreek voert voor deze gemeenten de taken uit op het gebied van de sociale zekerheid en een deel van de Wet maatschappelijke ondersteuning en Jeugdzorg.

2.1.3.1 Participatie

Participatiewet (PW)
De ISD Bollenstreek voert de PW uit en voorziet in een (minimum)inkomen voor iedereen die rechtmatig in Nederland verblijft en onvoldoende middelen heeft om in de noodzakelijke bestaanskosten te voorzien. De bijstandsuitkering overbrugt de periode totdat iemand weer aan het werk gaat en/of zelf inkomen verwerft. Binnen de wetgeving en de kaders van de gemeenten passen we waar mogelijk maatwerk toe en staat de menselijke maat centraal.

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
De IOAW is een inkomensvoorziening voor oudere werkloze werknemers geboren vóór 1 januari 1965. Zij kunnen in aanmerking komen voor een IOAW-uitkering als de werkloze werknemer na zijn/haar 50e jaar werkloos is geworden en de uitkering op basis van de Werkloosheidswet (WW) is doorlopen. De IOAW-uitkering zorgt voor een inkomen op (tenminste) het bijstandsniveau.

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
De IOAZ is een uitkering voor ouderen van 55 jaar of ouder die gestopt zijn met hun werk als zelfstandige. De IOAZ-uitkering vult het (gezins-)inkomen aan tot het sociaal minimum. De uitkering gaat in nadat het bedrijf of beroep beëindigd is en eindigt uiterlijk op de AOW-gerechtigde leeftijd.

Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)
De Bbz is is een sociaal vangnet dat ervoor zorgt dat ondernemers niet in de bijstand terecht komen en is bestemd voor zowel startende, gevestigde als beëindigende ondernemers. Er zijn verschillende vormen van financiering. Zoals een tijdelijke aanvulling op het inkomen of een bedrijfskapitaal. Vaak is dit een (renteloze) lening.

Loonkostensubsidie (LKS)
Het instrument loonkostensubsidie wordt ingezet voor mensen met een beperkt arbeidsvermogen die niet het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. De loonkostensubsidie vergoedt het verschil tussen de loonwaarde (wat kan iemand maximaal aan werk verrichten en daarmee verdienen) en het minimumloon. Dit is met name geregeld in artikel 10d van de Participatiewet. Dit instrument loonkostensubsidie kunnen we structureel inzetten. De financiering vindt plaats uit het BUIG-budget. Het Rijk heeft hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld.

Medisch onderzoek
Bij een aanvraag voor een PW-uitkering begint direct het re-integratietraject. Dit traject is bedoeld om klanten weer aan werk te helpen. Provalu helpt bij het vinden van werk en kan waar nodig ondersteuning bieden. Provalu en de ISD Bollenstreek hebben regelmatig contact over de voortgang. De beoordeling van de arbeidsverplichting wordt door middel van een medisch onderzoek bepaald indien de klant aangeeft dat er medische belemmeringen zijn om te werken.

Wet inburgering
De gemeenten en de ISD Bollenstreek ondersteunen mensen die inburgeringsplichtig zijn. Het doel is inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk in de samenleving te laten participeren, integreren en activeren met als bijkomend einddoel hen economisch zelfstandig te laten zijn.

Inkomensondersteunende voorziening
Het minimabeleid binnen de PW kent de volgende voorzieningen:

- De individuele inkomenstoeslag
- De collectieve aanvullende zorgverzekering
- De individuele bijzondere bijstand
- De individuele studietoeslag

Energietoeslag
De energietoeslag is de toeslag die de regering heeft toegezegd aan huishoudens met een laag inkomen. Deze toeslag is bedoeld om de stijgende energielasten te betalen. Bij de toekenning van het budget is het Rijk uitgegaan van de doelgroep 120% van het sociaal minimum. Op basis van de (verwachte) uitputting van de budgetten heeft het dagelijks bestuur besloten om de doelgroep uit te breiden van 120% naar 130% van het sociaal minimum en is er een maatwerkbudget beschikbaar gesteld. In 2023 is de regeling voortgezet en (tijdelijk) ingebed in de PW. De ISD Bollenstreek heeft de energietoeslag 2023 in twee delen gesplitst: Energietoeslag 2023 deel 1 vroegtijdig aan het begin van het jaar en Energietoeslag 2023 deel 2 aan het einde van het jaar 2023 met een uitloop tot 1 juli 2024. De reden hiervan is dat de Wet energietoeslag 2023 later dan gepland en pas in oktober 2023 is vastgesteld.

Leefgeld Oekraïne
Om de vluchtelingen uit Oekraïne te helpen, is in maart 2022 de Regeling Opvang Ontheemden Oekraïne (ROOO) ingegaan. Een deel daarvan betreft een uitkering voor de noodzakelijke kosten van het bestaan; ook wel ‘leefgeld’ genoemd. De ISD Bollenstreek verzorgt, onder verleend mandaat, de administratieve afhandeling van de uitbetaling leefgeld Oekraïne. Vluchtelingen uit Oekraïne met een baan of eigen inkomsten moeten maandelijks meebetalen aan hun opvang in een gemeente. Vluchtelingen die een eigen bijdrage betalen, houden minimaal hetzelfde bedrag over als vluchtelingen die alleen leefgeld krijgen.

Handhaving
Verplichtingen, naleving en handhaving zijn belangrijk in het sociale zekerheidsstelsel. De toeslagenaffaire leert ons dat de nuance daarbij belangrijk is. De ISD Bollenstreek maakt geen gebruik van algoritmen bij de handhaving en doet ook geen onderzoek naar bepaalde groepen. We blijven wel alert op fraude en doen onderzoek bij serieuze aanwijzingen/signalen die daar op duiden.

Sociale Recherche
Sociale Recherche (SR) speelt een belangrijke rol bij het actief onderzoeken van mogelijke fraude. Het is belangrijk dat de SR zichtbaar is vanwege de preventieve werking die ervan uitgaat. De ISD Bollenstreek geeft vooraf aan dat gegevens achteraf (steekproefsgewijs) gecontroleerd worden. Daarnaast houdt de SR zich bezig met signalen over mogelijke zorgfraude en ondersteunen ze gemeenten bij ondermijning. De SR werkt samen met ketenpartners.

Schulddienstverlening
Schulddienstverlening (SDV) is de ondersteuning die de ISD Bollenstreek biedt aan mensen met schulden. Bij het proces SDV kijkt de ISD Bollenstreek ook wat de klant zelf kan doen om zijn schulden op te lossen.
Ondersteuningsmogelijkheden zijn: informatie en advies, budgetcoaching, betalingsregeling, herfinanciering, het minnelijk schuldregelingtraject met eventueel budgetbeheer en de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP).

2.1.3.2 Zorg

Wmo
De ISD Bollenstreek kijkt samen met de klant welke problemen deze ondervindt als gevolg van beperkingen. Met de klant onderzoeken we in welke mate deze in staat is om zelf oplossingen te vinden voor die problemen. Dit kan door het inschakelen van het eigen netwerk (familie, vrienden, kennissen, kerk, vereniging etc.) en algemene voorzieningen die in de omgeving aanwezig zijn. Is de conclusie dat deze problemen niet zelf op te lossen zijn, dan onderzoeken we of een maatwerkvoorziening de oplossing is.

De ondersteuning vanuit de ISD Bollenstreek is gericht op zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen, om zolang mogelijk in de eigen leefomgeving te kunnen blijven wonen en functioneren. De ISD Bollenstreek biedt ondersteuning bij:

- Het voeren van een huishouden
- Maatschappelijke opvang
- Begeleiding bij de zelfredzaamheid
- Verplaatsen in en om de woning
- Woonvoorzieningen
- Wonen met ondersteuning
- Lokaal verplaatsen per vervoersmiddel

Jeugd
De ISD Bollenstreek verwerkt de PGB aanvragen voor de Jeugdwet. Sinds 1 juli 2016 is de ISD Bollenstreek belast met de administratieve afhandeling van de persoonsgebonden budgetten voor Jeugd. De jeugd- en gezinsteams van Voor ieder 1 blijven verantwoordelijk voor de indicatiestelling. Na de indicatiestelling neemt de ISD Bollenstreek het administratieve proces over en dat heeft verder geen invloed op de gestelde indicaties.

2.1.4 Bezwaar-, klaag- en beroepschriften en Woo verzoeken

De voltallige samenstelling van de externe bezwaarschriftencommissie is per 1 april 2024 gewijzigd in verband met het verstrijken van de maximale benoemingstermijn van de commissieleden. Er zijn vijf nieuwe commissieleden aangesteld, waarvan één commissielid per 1 december 2024 is afgetreden. De externe bezwaarschriftencommissie is -met uitzondering van juli en augustus- maandelijks bij elkaar gekomen. Per commissieavond werden drie bezwaarzaken gepland. Onder andere zijn aan bod gekomen, zaken met een terugvordering hoger dan € 10.000,-, politiekgevoelige zaken, Jeugdwet-zaken, en bezwaarzaken waarbij tevens klachten tegen medewerkers zijn ingediend. Desalniettemin werden de meeste bezwaarschriften door de ambtelijke commissie behandeld.

Opvallend is dat veel bezwaarschriften werden ingediend door bewindvoerders vanwege afwijzingen voor aanvragen van bijzondere bijstand voor de (maandelijkse) kosten van bewindvoering in verband met draagkracht. Ook is opvallend dat veel bewindvoerders werden bijgestaan door gemachtigden. De bezwaarschriften zijn daardoor uitvoeriger, waardoor de behandeling van het bezwaar en het opstellen van het commissieadvies meer tijd vergt.

In maart 2024 is een nieuw juridisch medewerker gestart. Daarnaast is er tussen januari 2024 en juni 2024 voor maximaal 2 dagen per week extra ondersteuning ingehuurd, onder andere voor het inwerken van de nieuwe medewerker en het wegwerken van de werkvoorraad.

Het jaarverslag Juridische Zaken wordt in het voorjaar van 2025 gepresenteerd, met daarin alle cijfers en bevindingen van de juristen van de ISD Bollenstreek en de ambtelijke en externe bezwaarschriftencommissies met betrekking tot bezwaarschriften, klachten, beroep rechtbank, hoger beroep, dwangsommen en Woo-verzoeken. Het verslag wordt via de colleges ter informatie naar de raden gestuurd.

2.1.5 Personeel en organisatie

Medewerkers
Op 31 december 2024 had de ISD Bollenstreek 127 werknemer in dienst.
Er zijn in totaal 19 nieuwe werknemers gestart in 2024. Van 20 collega's is afscheid genomen; 15 werknemers hebben een andere baan gevonden, 3 werknemers zijn met (vervroegd) pensioen gegaan en van 2 werknemers is het contract niet verlengd.
Er zijn acht werknemers die intern zijn doorgestroomd naar andere functies.
De gemiddelde leeftijd is 45 jaar. De jongste werknemer is 24 jaar en de oudste werknemer is 66 jaar.

Ziekteverzuim
In 2024 was het ziekteverzuim bij de ISD Bollenstreek 6,05 %. Het verzuim is ten opzichte van 2023 gedaald, het percentage in 2023 was 7,55 %. In de loop van het jaar is het verzuim steeds verder gedaald met een kleine stijging in oktober.

Opleidingen/trainingen
In 2024 hebben veel vakgerichte opleidingen plaatsgevonden. Dit komt omdat er veel nieuwe werknemers zijn gestart bij de ISD Bollenstreek. Hierdoor zijn er met name veel basisopleidingen PW en WMO ingezet. Ook hebben er op kleine schaal ontwikkelingsgerichte opleidingen plaatsgevonden. Onderstaande trainingen/cursussen hebben incompany plaatsgevonden:

- PW basiscursussen
- BHV training
- Omgaan met emotie en agressie
- Timemanagement
- Team coaching

Lekker bezig
In 2024 heeft de ISD Bollenstreek, in het kader van duurzame inzetbaarheid en vitaliteit, het budget voor 'lekker bezig' voortgezet. Werknemers kunnen een vrij besteedbaar budget van € 500 inzetten voor allerlei trainingen, cursussen, workshops en coachingsgesprekken. Deze zijn gericht op de volgende onderwerpen:

- Loopbaan en mobiliteit
- Leren en ontwikkelen
- Gezondheid
- Werk & privé

Integriteitsbeleid
Integriteit is en blijft een belangrijk onderwerp bij de ISD Bollensteek. Alle nieuwe werknemers moeten een recente verklaring omtrent gedrag overleggen. Daarnaast verklaren ze schriftelijk via de eed of de belofte akkoord te gaan met het integriteitsbeleid van de ISD Bollenstreek. Daarnaast leggen alle nieuwe werknemers de eed of de belofte ook nog mondeling af tijdens een bijeenkomst met de directeur. Deze bijeenkomst heeft in 2024 eenmalig plaatsgevonden.

ARBO
In 2024 zijn er voor een aantal werknemers met fysieke klachten extra hulpmiddelen aangeschaft, zoals voetenbankjes, speciale muizen en toetsenborden.
Alle werknemers kunnen te allen tijden een werkplekonderzoek aanvragen en daarnaast krijgen alle nieuwe werknemers een werkplekonderzoek aangeboden. De mogelijkheid voor het aanvragen van een werkplekonderzoek wordt elk jaar onder de aandacht gebracht. Medewerkers met een ergotherapie-achtergrond worden gevraagd of ze werkplekonderzoeken intern willen verrichten. Daarnaast zijn er ruime mogelijkheden voor het aanvragen van een beeldschermbril en hier wordt goed gebruik van gemaakt. In 2024 hebben 17 werknemers een beeldschermbril aangeschaft.

2.1.6 Dienstverlening en communicatie

Communicatie
Via onze website, de socials, ISD Bollenstreek rubrieken, de gemeentepagina, folders, flyers, animaties, filmpjes en formulieren informeren we inwoners over onze dienstverlening en de mogelijkheden die wij als organisatie bieden. De uitvoering doen we allemaal in eigen beheer.
Via onze socials voeren we bij vacatures een eigen campagne om nieuwe medewerkers te werven. De praktijk leert dat deze campagnes succesvol zijn.

Naast die algemene informatie informeren we de klanten die een voorziening van de ISD Bollenstreek hebben via persoonlijke brieven over de wijzigingen en de eventuele individuele consequenties. Vooral het persoonlijk informeren van onze klanten blijven we belangrijk vinden.

We sturen regelmatig een nieuwsbrief naar klanten/ketenpartners. In deze nieuwsbrief besteden we aandacht aan de Participatiewet, Schulddienstverlening, de Wet maatschappelijke ondersteuning en aan de doelgroep ondernemers. Vanaf 2024 staan er ook tips van de Cliëntenraad in deze nieuwsbrief. Via onze website kunnen geïnteresseerden zich aan- en afmelden voor deze nieuwsbrief. We hebben ruim 600 aanmeldingen voor deze nieuwsbrief.

Niet alleen de externe communicatie, maar ook de interne communicatie is belangrijk. Doordat medewerkers 50% van hun werktijd thuis mogen werken vraagt de interne communicatie extra aandacht. Het aantal informele/spontane momenten op kantoor is minder dan jaren terug. We hebben medewerkers zowel schriftelijk als mondeling/digitaal regelmatig geïnformeerd, zodat de medewerkers goed op de hoogte zijn van de ontwikkelingen en de vragen van klanten kunnen beantwoorden.

We hebben voor de college- en raadsleden twee keer een nieuwsbrief gemaakt met daarbij de managementinformatie over: de afhandelingstermijnen van de afgehandelde aanvragen, bezwaar en beroep, het aantal bijstandsuitkeringen en schulddienstverlening. Naast deze nieuwsbrief hebben we over de stand van zaken en besluiten over de zorguitgaven beheersbaar houden, Jaarverslag Juridische Zaken, reflectie ISD Bollenstreek op het rapport van de Nationale Ombudsman Vroegsignalering, Basisdienstverlening Schuldhulpverlening en Convenant Lokale Overheid en de resultaten Cliëntervaringsonderzoek Wmo de raden via brieven/raadsmemo’s geïnformeerd.

Ondernemingsraad
Door het vertrek van twee leden heeft in november 2024 een tussentijdse verkiezing plaatsgevonden. De nieuwe ondernemingsraad bestaat weer uit zeven leden en een reservelid. De ondernemingsraad bestaat uit een mix van ervaren en nieuwe leden. Bestuurder heeft iedere zes weken een formeel overleg met de ondernemingsraad gehad. Naast de formele agendapunten zijn toekomstige ontwikkelingen een vast agendapunt geweest. Het contact en het overleg tussen bestuurder en ondernemingsraad is goed en er is sprake van een open en eerlijke communicatie.

Cliëntervaringsonderzoek Wmo
Afgelopen jaar is alleen het verplicht Cliëntervaringsonderzoek voor de Wmo over 2023 uitgevoerd. Het uitgebreide klanttevredenheidsonderzoek voeren we één keer per twee jaar uit.
Ipsos I&O heeft net als voorgaande jaren dit onderzoek onder bijna 1000 klanten met een Wmo voorziening uitgevoerd. Het responsepercentage was met 45% hoog en daarmee is het onderzoek representatief. Het rapport is eind 2024 ter informatie naar de raden gestuurd. Uit het onderzoek blijkt dat:

2.1.7 Beveiliging informatievoorzieningen

Informatiebeveiliging
Informatiebeveiliging is het treffen en onderhouden van een samenhangend pakket van maatregelen om de betrouwbaarheid van de informatievoorziening aantoonbaar te waarborgen. Kernpunten daarbij zijn beschikbaarheid, integriteit (juistheid) en vertrouwelijkheid van (persoons)gegevens en andere informatie (de zogenaamde classificatiematrix of BIV-codering).

Gegevensbescherming
Bij de omgang met persoonsgegevens van inwoners en personeel heeft de ISD Bollenstreek een grote verantwoordelijkheid. Privacy en de daarbij horende gegevensbescherming is een essentieel en complex vraagstuk. Dit komt onder andere door de toenemende digitalisering van de samenleving en dienstverlening van gemeenten, de decentralisatie van overheidstaken naar gemeenten, de gegevensuitwisseling met (keten)partners, de technische mogelijkheden en veranderende wetgeving. Gegevensbescherming raakt de hele organisatie en verdient, samen met informatiebeveiliging, continu aandacht. De inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat de ISD Bollenstreek zorgvuldig en veilig met persoonsgegevens omgaat.

Beleid
Het bijbehorende informatiebeveiligings- en privacybeleid is aan het eind van 2023 door het dagelijks bestuur vastgesteld en in 2024 ter bekrachtiging aan de deelnemende colleges voorgelegd.

Uitvoering
De ISD Bollenstreek heeft zich beziggehouden met diverse vragen uit de organisatie en incidenten binnen de ISD Bollenstreek op het gebied van informatiebeveiliging en privacy.
Hierbij wordt nauw samengewerkt met de afdeling ICT van HLTsamen aangezien de ICT taak bij hen is ondergebracht.

Audits
De gemeenten leggen verantwoording af over de informatieveiligheid door middel van ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). De ISD Bollenstreek ondersteunt de gemeenten hierin voor wat betreft het gebruik van Suwinet-Inkijk-GSD (Gemeentelijke Sociale Dienst). Hiervoor heeft de audit bij de ISD plaatsgevonden. De audit is positief afgerond en via een zogenaamde Third Party Mededeling (TPM) aan de deelnemende gemeenten afgegeven. De TPM is ondersteunend voor de invulling van de ENSIA door de gemeenten.
Daarnaast zijn in 2024 de DigiD, de IT-audit en de Wet Politiegegevens (Wpg) audit uitgevoerd. Deze audits zijn in 2025 afgerond.

Privacy
Uit het jaarverslag van de Functionaris Gegevensbescherming (FG) blijkt dat ISD Bollenstreek ook in dit jaar weer een kleine vooruitgang heeft geboekt om de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) verder te implementeren en te optimaliseren. Voor het beoordelen van de voortgang op het gebied van privacy en informatieveiligheid is er gebruik gemaakt van het document ‘Het borgen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming in de gemeentelijke organisatie’ van de Informatiebeveiligingsdienst.
Uit dit model blijkt dat het gemiddelde van alle thema’s bij de ISD Bollenstreek 83% is. Dit komt overeen met een volwassenheidsniveau 4 van 5. Bij een dergelijk volwassenheidsniveau zijn de grootste risico’s in beeld en kunnen die worden beheerst.
Voor wat betreft de Wpg is eveneens een kleine vooruitgang geboekt, met name in de opzet van de stukken. Voor het beoordelen van de voortgang is er gebruik gemaakt van de NOREA (Nederlandse Orde van Register EDP-Auditors) Handreiking Privacy audit Wpg voor boa’s, versie 2024’.

Data Protection Impact Analyse (DPIA)
De ISD Bollenstreek heeft in 2024 risico inventarisaties privacy en informatiebeveiliging (DPIA’s) uitgevoerd of opgestart. Hiermee brengt zij in kaart welke risico’s zij loopt met de verwerking van persoonsgegevens. Het is de bedoeling dat op (langere) termijn voor alle uit te voeren processen een DPIA is uitgevoerd.

Datalekken
Meldingen van datalekken worden intern geregistreerd en beoordeeld. Datalekken die niet direct tot een melding aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) leiden, worden eens per maand besproken in het managementteam. De Functionaris Gegevensbescherming ontvangt dit overzicht ook en kan opmerkingen maken over de afhandeling. In 2024 zijn 25 meldingen van mogelijke datalekken ontvangen. Daarvan zijn 7 niet als datalek aangemerkt en 1 die bij een andere organisatie thuishoort. In 3 gevallen heeft de ISD Bollenstreek een melding bij de AP gedaan. Bij de overige meldingen is het onwaarschijnlijk dat de inbreuk een risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van betrokkenen. Op basis van de wetgeving zijn waar nodig de betrokkenen geïnformeerd over het datalek.

Rechten van betrokkenen
In 2024 zijn er 7 inzageverzoeken in de verwerking van persoonsgegevens ingediend. Eén inzageverzoek is door belanghebbende ingetrokken. Twee verzoeken zijn (gedeeltelijk) toegekend. De overige vier verzoeken zijn niet in behandeling genomen, omdat betrokkene niet heeft gereageerd op het verzoek om meer informatie te verstrekken.

2.1.8 Interne Controle

Het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek legt in de jaarrekening verantwoording af over de rechtmatigheid aan het algemeen bestuur. Dit doen zij door een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. Vanaf het verslagjaar 2023 legt het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek in de jaarrekening verantwoording af over de rechtmatigheid aan het algemeen bestuur. Dit doen zij door een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. Deze rechtmatigheidsverantwoording is gebaseerd op de onderzoeksresultaten van de afdeling Interne Controle. De afdeling Interne Controle onderzoekt de rechtmatigheid van de uitgaven van de ISD Bollenstreek. De resultaten geven aan dat de uitgaven in 2024 rechtmatig zijn geweest en dat financiële fouten (maximaal 1%) en onduidelijkheden (maximaal 3%) binnen de vastgestelde marges zijn gebleven.

3 Programmaverantwoording

3.1 Participatie

Wat wilden we bereiken?

Bij de ISD Bollenstreek staat werk voorop. Wie kan werken, moet werken. De ISD Bollenstreek ondersteunt bij het vinden van werk in samenwerking met Provalu, die in opdracht van de ISD Bollenstreek de trajecten uitvoert.
Niet iedereen slaagt erin om werk te vinden. Iemand die geen werk kan vinden en/of niet zelf in zijn levensonderhoud kan voorzien, kan bij de ISD Bollenstreek terecht voor hulp. Dit kan een uitkering (PW, IOAW, IOAZ of Bbz) zijn.
Maar belangrijker is de hulp die we bieden om klanten weer aan het werk te helpen. Een primaire taak van de ISD Bollensteek is samen mét de klant ervoor te zorgen dat de klant zelf in zijn/haar levensonderhoud kan voorzien.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat hebben we bereikt?

Participatiewet (PW)
Afgelopen jaar (2024) zijn er 391 aanvragen ingediend door inwoners die in aanmerking wilden komen voor een bijstandsuitkering. Dat is een stijging van 15% ten opzichte van het jaar daarvoor. Dit gegeven staat haaks op de vraag naar en dus het tekort aan personeel bij veel werkgevers. Een reden hiervan is dat de klanten die een aanvraag hebben ingediend om allerlei redenen niet kunnen werken. Wij merken dat veel klanten zich melden voor een uitkering die te maken hebben met meerdere problematieken. Veel van onze klanten hebben psychische of fysieke belemmeringen, vaak in combinatie met schulden. Dit brengt onze klanten in problemen en maakt de casuïstiek voor onze consulenten lastiger en vergt meer maatwerk.

Loonkostensubsidie
Veel werkgevers staan open voor het in dienst nemen van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Voor wie niet zelfstandig het minimumloon kan verdienen, kan loonkostensubsidie worden aangevraagd. Dat kan zowel de werkgever als de werknemer doen bij de ISD Bollenstreek. De loonkostensubsidie vergoedt het verschil tussen de loonwaarde (wat kan iemand maximaal aan werk verrichten en daarmee verdienen) en het minimumloon. Het afgelopen jaar is het aantal subsidieverstrekkingen gestegen naar totaal 356. Dit is een positieve ontwikkeling, omdat zo meer mensen mee kunnen doen aan het arbeidsproces.

Wet inburgering
De ISD Bollenstreek heeft onder deze wet diverse taken die voornamelijk strekken tot aanmelding voor taallessen en begeleiding van inburgeringsplichtigen en registratie daarvan. Het doel is om zo snel mogelijk te participeren in de maatschappij en in te burgeren, uiterlijk binnen 3 jaar.
In 2024 hadden taalaanbieders opnieuw te maken met een tekort aan docenten en was het vinden van leslocaties lastig. Dit is een landelijk probleem. Daardoor konden veel mensen pas (veel) later starten met hun inburgeringsonderwijs, omdat de taallessen een betaalschema kennen van 2 tot 3 jaar. De kosten schuiven dan eveneens door.

Bbz-uitkering (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen)
Ook de aanvragen voor een Bbz-uitkering laten een aanzienlijke verhoging zien. In 2024 werden 24 aanvragen afgehandeld ten opzichte van slechts 9 gedurende het jaar 2023. Zelfstandigen met financiële problemen kunnen op deze manier ondersteuning in de vorm van bijstand krijgen. Voordat klanten een aanvraagformulier voor een Bbz-uitkering mee krijgen, vindt er een gesprek plaats met een Bbz-consulent en een adviseur van het Ondernemersklankbord tijdens het spreekuur voor zelfstandig ondernemers. Klanten die een bijstandsuitkering hebben, maar wellicht willen starten als zelfstandig ondernemer kunnen zich ook laten adviseren.

Bijzondere Bijstand
Gedurende het jaar 2024 zijn er door de inwoners 1.016 aanvragen bijzondere bijstand ingediend. Ten opzichte van het jaar 2023 betekent dit een stijging van 12%. Inwoners kunnen een aanvraag indienen voor bijzondere noodzakelijke kosten. Bijzondere noodzakelijke kosten zijn bijvoorbeeld

bewindvoerderkosten of gerechtskosten. Om hiervoor in aanmerking te komen, wordt ook het inkomen en vermogen bekeken.

Individuele Inkomenstoeslag (IIT)
De individuele inkomens toeslag wordt toegekend aan inwoners die geen of weinig inkomen en vermogen hebben en geen of weinig kans hebben om hun inkomenspositie te verbeteren.

Tegenprestatie naar vermogen
Aan inwoners die een uitkering ontvangen, mag de ISD Bollenstreek vragen een tegenprestatie te verrichten. De tegenprestatie bestaat uit onbetaalde activiteiten die nuttig zijn voor de samenleving en voor die burger zelf. Zo ontmoeten zij andere mensen en op deze manier worden vaardigheden ontwikkeld. Gedurende het jaar 2024 zijn 663 uitkeringsgerechtigden opgeroepen om te beoordelen of zij daadwerkelijk een tegenprestatie konden verrichten. Een aantal van deze mensen heeft ook deelgenomen aan een “Lekker Fit traject”. Gedurende dit traject werken deelnemers aan hun werknemersvaardigheden en doen aan beweging met een coach. Na dit traject zijn zij welkom om deel te nemen aan verschillende activiteiten of cursussen in het zogenaamde werkatelier. De bedoeling is om de deelnemers vervolgens door te laten stromen naar ons re-integratiebedrijf Provalu. Provalu probeert vervolgens deze inwoners aan een betaalde baan te helpen.

Energietoeslag
De energietoeslag voor 2023 was totaal € 1.300,-.
De ISD Bollenstreek heeft de energietoeslag gesplitst in 2023 deel 1 en 2023 deel 2.
Deel 1 was € 500,- en kon tot 1 mei 2023 aangevraagd worden. Deel 2 was € 800,- en bestond uit vier termijnen van € 200,-. Deel 2 kon pas aangevraagd en betaald worden als de formele Wet energietoeslag 2023 bekend was. Deze wet kwam veel later en werd pas in oktober 2023 bekend. Daardoor kon de betaling en het aanvraagproces van deel 2 pas in het 4e kwartaal plaatsvinden en kunnen inwoners op basis van deze wet tot 1 juli 2024 de energietoeslag 2023 deel 2 nog aanvragen. Daardoor is een deel van het budget meegenomen naar 2024.

In 2024 konden kunnen inwoners van de gemeente Teylingen met een laag inkomen die eerder niet in aanmerking kwamen voor de landelijke energietoeslag € 250 euro energiecompensatie krijgen. Deze regeling was bestemd voor mensen met een inkomen hoger dan 130% tot maximaal 150% van het sociaal minimum en weinig vermogen.

Leefgeld Oekraïners
In 2024 is aan 338 deelnemers leefgeld uitgekeerd. Hiervan waren 71 ondergebracht bij particuliere opvang. De burgemeesters van onze gemeenten zijn verantwoordelijk voor de opvang en het uitbetalen van geld voor voedsel, kleding en wonen aan ontheemden uit Oekraïne.
De ISD Bollenstreek is gemandateerd voor de uitvoering van het financiële gedeelte van deze regeling. Regelingen in mandaat worden door de ISD Bollenstreek niet opgenomen in de Sisa-verantwoording en rechtmatigheidsverantwoording, hoewel op dit onderdeel door ons geen onrechtmatigheden zijn geconstateerd. Aan de regeling leefgeld Oekraïne is in 2024 een bedrag van € 482.618 besteed.

Schulddienstverlening
Het beleidsplan schuldhulpverlening is ingegaan per 2022 en loopt tot en met 2025. In dit beleidsplan zijn verschillende ambities uitgewerkt die te maken hebben met het vergroten van het bereik en het doorontwikkelen van de dienstverlening.

- In 2024 is de laagdrempelige toegang verder geprofessionaliseerd en uitgebreid. Klanten kunnen zich melden en worden uitgenodigd voor een meldingsgesprek. Dit gesprek vindt binnen 10 dagen plaats. Voor het gesprek worden geen financiële gegevens gevraagd. Een identiteitsbewijs is voldoende. Van deze mogelijkheid wordt goed gebruik gemaakt.
- Het Budgetinformatiepunt is per 1 juli 2024 vervallen. Er werd weinig gebruik van gemaakt. Door de korte tijd tussen melding en eerste gesprek is de noodzaak van het Budgetinformatiepunt vervallen.
- De Vroegsignalering en het onderdeel Vroeg Eropaf! is in 2024 binnen het gehele team belegd, zodat elke consulent deze taak op zich neemt. Vroegsignalering wordt een steeds belangrijker item binnen de schuldhulpverlening. Bij Vroegsignalering wordt bijvoorbeeld een huurachterstand in een vroeg stadium gemeld. Hierdoor wordt geprobeerd om schulden klein

te houden. In 2024 zijn door de ISD Bollenstreek maandelijks brieven gestuurd en huisbezoeken afgelegd. Regelmatig heeft dit geleid tot een aanmelding schulddienstverlening of doorverwijzing naar een ketenpartner. Ook zijn mensen gewezen op het minimabeleid en de mogelijkheden voor extra financiële ondersteuning

- Sinds 2023 verstrekt de ISD Bollenstreek (via de Kredietbank Nederland) saneringskredieten aan inwoners in een problematische schuldsituatie. Het doel is om inwoners op korte termijn perspectief te bieden. Door het saneringskrediet worden de schulden conform het voorstel afgelost en heeft de klant nog maar één schuldeiser over. De eerste saneringskredieten zijn verstrekt en de ervaringen met de saneringskredieten zijn positief.
- Vanaf 1 juli 2024 is het mogelijk om bij klanten die geen afloscapaciteit hebben, een nulaanbod aan schuldeisers te doen. Dit houdt in dat er geen uitdeling aan de schuldeisers plaatsvindt. Bij een nulaanbod hoort financiele begeleiding van de klant. Op deze manier wordt voorkomen dat klant opnieuw in de schulden komt. Door te werken met het nulaanbod, volgt de ISD Bollenstreek de richtlijnen van de NVVK (Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet) .
- In 2024 is de basisdienstverlening schuldhulpverlening ingevoerd. De basisdienstverlening bevat een aantal elementen die gefaseerd ingevoerd worden met als doel de schuldhulpverlening in alle gemeente te uniformeren en te verbeteren. De eerste elementen zijn inmiddels door de ISD Bollenstreek ingevoerd (of waren al ingevoerd). Bij de basisdienstverlening schuldhulpverlening staat financiële begeleiding van de klant voorop. Dit wordt in 2025 verder uitgewerkt.

Inkomsten Schuldregelingen
We brengen bij de schuldeisers 9% kosten in rekening voor het regelen van de schuld. Op het moment dat er bedragen worden gereserveerd voor de schuldeisers, dan wordt 9% van het geld gereserveerd voor de diensten die de ISD Bollenstreek uitvoert.

Wat heeft het gekost?

Tabel 3 Overzicht kosten Participatie

x €	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Lasten			
PW	20.469.420	20.820.250	22.205.539
Loonkostensubsidie	1.759.349	1.900.000	2.166.295
Medisch onderzoek	57.114	40.000	71.674
Tozo	-7.913	-	-7.787
Wet Inburgering	176.379	800.000	513.694
Inkomensondersteunende voorzieningen	2.507.597	2.500.000	2.731.754
Energietoeslag	3.946.500	1.903.500	1.600.593
Leefgeld Oekraïne	697.460	830.000	482.618
Totaal lasten	**29.605.906**	**28.793.750**	**29.764.380**
Baten			
Debiteurenontvangsten PW	-342.124	-500.000	-491.109
Debiteurenontvangsten loonkostensubsidie	-29.751	-20.000	-9.225
Debiteurenontvangsten Medisch onderzoek	-813	-	-1.694
Debiteurenontvangsten Tozo	-46.023	-150.000	-4.898
Debiteurenontvangsten schuldregelingen	-26.514	-50.000	-19.945
Debiteuren ontvangsten inkomensondersteunende voorzieningen	-104.352	-130.000	-210.056
Totaal baten	**-549.575**	**-850.000**	**-736.927**
Exploitatiekosten	**5.288.920**	**5.777.987**	**5.277.990**
Totaal Participatie	**34.345.251**	**33.721.738**	**34.305.443**

Op de posten PW en Loonkostensubsidie is overschrijding ten opzichte van het budget te zien. Deze posten worden echter gedekt vanuit het BUIG-budget.

BUIG-budget
Het ministerie van SZW heeft op 1 oktober 2024 de definitieve budgetten 2024 voor de uitkeringen Participatiewet en Loonkostensubsidie Participatiewet bekend gemaakt. Het definitief budget voor de ISD gemeenten bedraagt totaal € 27,1 miljoen. De kosten die hier tegenover staan bedragen, inclusief debiteurenontvangsten, totaal € 23,9 miljoen. Een overschot van € 3,2 miljoen. Het BUIG-budget heeft geen invloed op de begroting van de ISD Bollenstreek, maar wel op de begroting van de gemeenten. Het toegekend budget is ruim voldoende om de kosten te dekken.
De begroting 2024 van deze posten in bovenstaand overzicht is gebaseerd op de bijstandsnormen die bekend waren bij het opstellen van de begroting in april 2023. Dat waren de bijstandsbedragen van
1 januari 2023. De bijstandsnormen per 1 juli 2024 zijn ruim 9,4% hoger dan waar in de begroting mee is gerekend.

Tabel 4 Beleidsindicatoren Participatie

Personen met een bijstandsuitkering	99,69	per 10.000 inwoners

3.2 Zorg

Wat wilden we bereiken?

De ISD Bollenstreek wil ervoor zorgen dat iedere bewoner uit de ISD-gemeenten de voorziening krijgt waar hij of zij recht op heeft. Dat is mogelijk als blijkt dat de oplossing niet geboden kan worden vanuit de eigen kracht, het sociale netwerk of voorliggende voorzieningen. Dat willen we snel en efficiënt doen. Het is een continu proces om de doorlooptijden verder naar beneden te krijgen, de administratieve rompslomp te beperken en de klantvriendelijkheid verder te vergroten. Het is onze ambitie om ook bij dit programma onze klanten zo goed mogelijk van dienst te zijn. Ook hier geldt dat maatwerk en de menselijke maat voorop staat.

Wat hebben we daarvoor gedaan en wat hebben we bereikt?

Hulp bij het Huishouden (Hbh)

In 2024 is het aantal voorzieningen Hbh in totaal 3.491. Dat is in vergelijking met 2023 een lichte stijging van 58. In het jaarverslag van vorig jaar is aangegeven dat het in veel gevallen lang duurde voordat klanten werden geholpen. Er waren personeelstekorten bij aanbieders, de hoeveelheid klachten nam toe en er ontstonden achterstanden. Om dit tegen te gaan zijn maatregelen getroffen. Een van deze maatregelen was dat de ISD Bollenstreek eind 2023 is gestart met een andere manier van verdeling van aanvragen. We zijn in 2024 toe gaan werken naar het werken per gemeente. Dat wil zeggen dat consulenten meer gemeentegericht zijn gaan werken. Dit heeft diverse voordelen. Allereerst is de sociale kaart beter bekend waardoor oplossingen in het voorliggende veld makkelijker vindbaar zijn. Ook leren we onze ketenpartners en aanbieders beter kennen en weten we elkaar makkelijker te vinden. Daarnaast is het voordeel dat klanten bij dezelfde consulent komen bij een herindicatie. Voor de klant een bekend gezicht en voor de consulent ook makkelijker om te refereren aan de eerder gestelde indicatie en gemaakte afspraken. Daarnaast geeft het efficiëntie in de planning. De ingezette maatregelen zorgden er voor dat halverwege 2024 de achterstanden waren ingelopen en weg waren. Door uiteenlopende redenen hadden we te maken met wisseling in personeel. Invulling van vacatures in de huidige arbeidsmarkt is niet eenvoudig. Hierdoor zijn achterstanden weer iets opgelopen.
De gerealiseerde kosten blijven ruim binnen de begroting. Dit is grotendeels het gevolg van scherper indiceren (minder uur) door het strikter toepassen van het normenkader en de ingezette beheersmaatregel “Hbh light”. Aan het eind van 2024 waren er 345 voorzieningen “Hbh light”, deze voorziening is per maand € 138,51 goedkoper dan “Schoon en leefbaar” en heeft over het hele jaar een kostenbesparing van circa € 424.000 opgeleverd.

Begeleiding

Het aantal voorzieningen voor individuele begeleiding en dagbesteding laat ten opzichte van 2023 een lichte daling zien naar totaal 2.029 voorzieningen in 2024. Een daling van 14 voorzieningen. De daling is minimaal en te gering om daar direct conclusies aan te verbinden. Toch is de hoop dat de lichte daling een gevolg is van het toewerken naar gemeentegericht werken en een opmaat naar beter inzetten van voorzieningen uit het voorliggende veld, vinden van en samenwerken met ketenpartners, efficiëntere planning en betere kennis van de situatie van de individuele klant. Bij het opstellen van de begroting was gerekend met een lichte groei in het aantal voorzieningen, waardoor ook op deze post de kosten binnen de begroting blijven. Het dagelijks bestuur heeft in 2024 besluiten genomen om de kosten van begeleiding en dagbesteding beheersbaar te houden. Deze maatregel is ontworpen met een 'tenzij' regeling, wat betekent dat er belangrijke uitzonderingen zijn voor specifieke groepen zoals klanten met multiproblematiek, veiligheidssituaties, en speciale doelgroepen die extra ondersteuning nodig hebben. Voorbeelden hiervan zijn klanten met complexe problemen die meer dan de standaard twee dagdelen dagbesteding nodig hebben, en situaties waarin de veiligheid van de klant of omgeving in het geding is. Het financiële effect van deze maatregelen heeft een doorlooptijd van een aantal jaar, waardoor in de voorliggende jaarrekening op deze onderdelen slechts beperkt resultaat is geboekt.

Hulpmiddelen

Het aantal hulpmiddelen dat werd geïndiceerd, laat een kleine daling zien. Dit varieert van kleine aanpassingen, zoals het plaatsen van drempelhulpen tot grote verbouwingen om bijvoorbeeld een woning rolstoel gebruiksvriendelijk te maken. Opvallend bij de vervoersvoorzieningen is dat meer aangepaste fietsen zijn geïndiceerd dan scootmobielen. Klanten willen liever actief en in beweging

blijven. Dat maakt dat zij ook vaak de voorkeur hebben voor een (aangepaste) fiets boven een scootmobiel. Vanuit gezondheid geredeneerd is dit ook een goed invoelbare wens. Een nadeel is dat een aangepaste fiets duurder is dan een scootmobiel. Als een scootmobiel voldoet moet gekozen worden voor de goedkoopst compenserende voorziening.

Maatschappelijke Zorg
Vanaf 2023 is de Maatschappelijke Zorg vanuit de centrumgemeenten overgedragen aan de gemeenten. Onder de Maatschappelijke Zorg vallen Wonen met ondersteuning (o.a. Beschermd wonen) en Maatschappelijke Opvang. Dit zijn maatwerkvoorzieningen. De aanloop in 2023 heeft wat opstartproblemen gekend. In 2024 werd gaandeweg meer duidelijk wat wel/niet hoorde bij deze indicaties. We leerden de klanten beter kennen en de samenwerking met aanbieders liep soepeler. De ISD Bollenstreek is middels een opdracht gemandateerd voor de uitvoering van deze regeling. Regelingen in mandaat vallen buiten de rechtmatigheidsverantwoording van de ISD Bollenstreek. Op dit onderdeel zijn door ons geen onrechtmatigheden zijn geconstateerd. Het hiermee gemoeide bedrag bedraagt € 3.043.384.

Wat heeft het gekost?

Tabel 5 overzicht kosten Zorg

x € Zorg - totaal	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Lasten			
Wmo - Hbh ZIN	10.261.395	10.836.100	10.243.778
Wmo - Hbh PGB	324.733	385.211	324.189
Wmo - begeleiding ZIN	10.741.837	11.071.750	10.885.191
Wmo - begeleiding PGB	775.439	904.270	753.822
Wmo - rolstoelen	796.800	803.554	794.105
Wmo - collectief vervoer	872.203	915.814	967.908
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	1.331.785	1.496.066	1.420.439
Wmo - woonvoorzieningen	979.061	1.515.751	1.068.289
Wmo - meerkosten	20.771	-	-
Wmo - advieskosten GPK	89.704	93.472	134.737
Wmo - medisch onderzoek	23.644	31.471	40.529
Subtotaal lasten	**26.217.373**	**28.053.459**	**26.632.987**
Maatschappelijke Zorg			
Beschermd Wonen	2.830.218	3.203.000	2.912.396
Maatschappelijke Opvang	126.130	151.000	130.988
Jeugd			
PGB jeugd	2.570.404	2.867.363	2.673.252
Totaal lasten	**31.744.124**	**34.274.822**	**32.349.624**
Baten			
Wmo - eigen bijdrage	-833.445	-844.801	-916.919
Debiteurenontvangsten	-	1.012	-
Totaal baten	**-833.445**	**-843.789**	**-916.919**
Exploitatiekosten	2.155.661	2.632.800	2.400.872
Totaal Zorg	**33.066.341**	**36.063.833**	**33.833.576**

Tabel 6 Beleidsindicatoren Zorg

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	654,93	per 10.000 inwoners

3.3 Overhead

Tabel 7 Overzicht kosten overhead

x €	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Salariskosten ISD	7.769.416	9.263.337	8.379.067
Personeelsvergoedingen ISD	101.972	85.214	103.164
Overige personeelskosten	289.167	250.000	221.874
Huur kantoorpand	454.234	434.564	438.274
Automatisering	477.641	510.000	587.330
Reclame- en promotiekosten	33.827	16.863	20.522
Vakliteratuur	2.090	3.797	5.332
Huisvestingskosten	77.125	70.988	75.784
Kantoorkosten	249.014	229.168	203.643
Accountantskosten	61.800	51.940	71.850
Advieskosten	64.147	86.259	227.527
Inhuur en uitzendkrachten	398.072	297.151	142.228
Uitbestedingen HLT	385.732	335.269	332.448
Uitvoeringskosten	78.200	55.941	62.100
Algemene kosten	94.003	87.803	66.935
Bank- en Rentekosten	-201.665	-100.000	-347.084
Afschrijving kantoormeubilair	20.289	30.000	19.136
Uitvoeringskosten Tozo	200.000	25.000	25.000
Uitvoeringskosten energietoeslag	115.067	28.933	59.766
Uitvoeringskosten leefgeld Oekraïne	38.500	41.500	41.500
Uitvoeringskosten Maatschappelijke Zorg	-	150.000	150.000
Kosten saneringskredieten	10.000	10.000	10.000
Incidentele baten en lasten	-	-	-
Subtotaal	**10.718.632**	**11.963.727**	**10.896.397**
Toerekening Participatie	-5.288.920	-5.777.987	-5.277.990
Toerekening Zorg	-2.155.661	-2.632.800	-2.400.872
Overhead	**3.274.050**	**3.552.940**	**3.217.536**

Tabel 8 Beleidsindicatoren Overhead

Formatie	0,89	fte per 1.000 inwoners
Apparaatskosten	84,40	per inwoner
Externe inhuur	1,70	% van de totale loonkosten

De kosten van bedrijfsvoering (exploitatiekosten) worden toegerekend aan de programma's Participatie, Zorg en Overhead. De kosten die direct zijn toe te rekenen aan de programma's bestaan voor een groot deel uit de personeelskosten van de medewerkers, kosten van automatisering en inhuur personeel. Deze toerekening is gebaseerd op een procentuele verdeelsleutel van het aantal FTE per programma, zoals opgenomen in de begroting 2024:

- Overhead 21,53%
- Participatie 54,61%
- Zorg 23,86%

Salariskosten
De salariskosten blijven binnen de begroting. De begroting is gebaseerd op de toegestane formatie, maar niet de gehele formatie is het hele jaar ingevuld vanwege verloop en openstaande vacatures. De toegestane formatie is als gevolg van de aanbevelingen uit een formatieonderzoek in 2024 uitgebreid met 2,5 fte.

Personeelsvergoedingen
Dit omvat onder andere de reis- en verblijfskosten en kosten woon-werkverkeer. De begroting is opgesteld op basis van de realisatie 2022. Dat jaar was onderdeel van de coronaperiode waarin minder reisbewegingen werden gemaakt. De kosten 2024 liggen in lijn met de kosten van 2023.

Overige personeelskosten
De kosten omvatten opleiding, vorming en training, werving en selectie van personeel, arbozorg, kosten ondernemingsraad, personeelsvereniging, teambuilding, kerstpakketten etc. Het budget voor opleidingen is gebaseerd op 2% van de salarissom.

Huur kantoorpand
Dit betreft huurkosten voor het kantoorpand aan de Hobahostraat 92 in Lisse. Het huidige huurcontract loopt af per 31 oktober 2025. In 2024 hebben onderhandelingen plaatsgevonden over de verlenging. Er is een nieuwe huurovereenkomst afgesloten voor een periode van 10 jaar tot 1 november 2035.

Automatisering
De post automatisering bestaat uit de kosten van hard- en software, licenties en ondersteuning. Deze post overschrijdt fors de begroting. Met name de kosten van software (extra modules, updates, cloud-toepassingen) nemen jaarlijks toe.

Reclame- en promotiekosten
Onder deze post worden de socials (Facebook/LinkedIn) en de campagnes voor nieuw personeel geboekt. Ook de kosten van legitimatiepasjes, visitekaartjes en kosten drukwerk (enveloppen) vallen onder deze rubriek.

Vakliteratuur
De kosten van vakliteratuur zijn ten opzichte van vorig jaar toegenomen. Dit vanwege een nieuw afgesloten abonnement bij het Nibud ten behoeve van de afdeling schulddienstverlening.

Huisvestingskosten
Dit betreft met name de kosten van schoonmaak en onderhoud.

Kantoorkosten
Onder de post kantoorkosten vallen de kosten van koffie, telefonie, porti en de multifunctionals (kopieerapparaten). Met name de portokosten zijn in 2024 lager dan begroot.

Accountantskosten
De accountant van de ISD Bollenstreek is Verstegen Accountants. In de cijfers van 2024 is een bedrag verwerkt als gevolg van meerwerk van de jaarrekeningcontrole 2023.

Advieskosten
De advieskosten van 2024 zijn hoger dan begroot en de realisatie vorig jaar. Er heeft een aantal grote (advies)trajecten plaatsgevonden. In 2024 is een aanbestedingstraject gestart voor het leveren van de maatwerkvoorziening ‘Hulp bij het Huishouden’. De ISD Bollenstreek is hierbij begeleid voor de kostprijsbepaling en juridische ondersteuning.
De ISD Bollenstreek heeft zich laten begeleiden bij de onderhandeling van de huurovereenkomst Hobahostraat 92 met Stek. Dit heeft geresulteerd in een lagere huurprijs vanaf eind 2025.

Inhuur en uitzendkrachten
In de begroting is extra budget opgenomen om financiële ruimte te creëren zodat pieken en projecten kunnen worden opgevangen met hulp van externe inzet.

Uitbesteding HLT
Onder deze post vallen de kosten voor de uitbestede dienstverlening van ICT en salarisadministratie.

Uitvoeringskosten
Dit betreft de uitgaven voor Humanitas (thuisadministratie) en het Ondernemersklankbord (begeleiding van ondernemers) en de kosten van het archieftoezicht door de gemeente Leiden.

Algemene kosten
Bij de algemene kosten worden naast contributies, lidmaatschappen en verzekeringen ook proceskosten, schikkingsbedragen en dwangsommen geboekt.

Bank- en rentekosten
Schatkistbankieren houdt in dat het publiek vermogen van de ISD Bollenstreek. Sinds september 2022 wordt weer rente ontvangen op het vermogen, hiermee was bij het opstellen van de begroting 2024 slechts beperkt rekening mee gehouden.

Afschrijving kantoormeubilair
Het kantoormeubilair is inmiddels afgeschreven. In de begroting is rekening gehouden met vervanging, maar in 2024 is er geen inventaris geactiveerd.

Uitvoeringskosten Tozo
De doorberekening van de uitvoeringskosten met betrekking tot de Tozo betreft de kosten die gemaakt zijn voor de personele inzet. Deze kosten worden vervolgens toegerekend aan het programma Participatie.

Uitvoeringskosten energietoeslag
De doorberekening van de uitvoeringskosten met betrekking tot de energietoeslag betreft de kosten die gemaakt zijn voor de automatisering en inhuurkrachten. Deze kosten worden vervolgens toegerekend aan het programma Participatie.

Uitvoeringskosten leefgeld Oekraïne
De doorberekening van de uitvoeringskosten met betrekking tot het leefgeld Oekraïne betreft de kosten die gemaakt zijn voor de automatisering en inhuurkrachten. Deze kosten worden vervolgens toegerekend aan het programma Participatie.

Uitvoeringskosten Maatschappelijke Zorg
De doorberekening van de uitvoeringskosten met betrekking tot Maatschappelijke Zorg betreft de tijdelijke kosten van externe versterking op het gebied van regievoering en expertise. Deze kosten worden vervolgens toegerekend aan het programma Zorg.

Kosten saneringskredieten
Kredietbanken verstrekken leningen om schulden af te lossen: saneringskredieten. De aanvraag daarvan verloopt via de schulddienstverlening. Sociale kredieten zijn rentedragend.

3.4 Algemene dekkingsmiddelen

De middelen die de ISD Bollenstreek ontvangt vanuit de deelnemende gemeenten zijn opgenomen in het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Tabel 9 Algemene dekkingsmiddelen

x €	
Hillegom	12.444.132
Lisse	13.812.862
Noordwijk	26.467.868
Teylingen	18.631.692
Totaal	**71.356.554**

3.5 Vennootschapsbelasting

De Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen is ingegaan per 1 januari 2016. Dit wetsvoorstel beoogt de vennootschapsbelasting (Vpb) zodanig aan te passen dat overheidsondernemingen die economische activiteiten ontplooien op een markt waarop ook niet-overheidsondernemingen (private ondernemingen) actief zijn, op dezelfde wijze aan de heffing van vennootschapsbelasting worden onderworpen als die private ondernemingen. De ISD Bollenstreek voldoet niet aan alle 3 gestelde criteria en is daarom niet VPB plichtig.

3.6 Onvoorzien

In 2024 waren er geen onvoorziene lasten of baten.

4 Paragrafen

4.1 Lokale heffingen

De ISD Bollenstreek kent geen lokale heffingen.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De ISD Bollenstreek heeft geen eigen vermogen. De deelnemende gemeenten hebben bij de oprichting besloten dat de ISD Bollenstreek geen reserves vormt. Eventuele financiële tegenvallers zijn voor rekening en risico van de deelnemende gemeenten. Met de steeds groeiende financiële stromen binnen de ISD Bollenstreek gaan deze risico's en vooral de beperking daarvan, een steeds grotere rol spelen. Deze groei wordt veroorzaakt door het toenemende takenpakket van de ISD Bollenstreek en wijzigingen in de budgettering.

Risico
De ISD Bollenstreek heeft te maken met onzekerheden en risico's. Een aantal daarvan is nagenoeg uit te sluiten, te beheersen of te beperken door tijdig maatregelen te nemen, verzekeringen af te sluiten en alert te zijn op veranderingen. Andere risico's kan de ISD Bollenstreek overdragen, bijvoorbeeld op de gemeenten. Soms moeten we accepteren dat er risico's zijn, waar we niet veel aan kunnen doen.
De gemeenten staan garant voor alle tekorten bij de ISD Bollenstreek en in die zin lopen zij dan ook de risico's. De ISD Bollenstreek heeft in kaart gebracht welke risico's de gemeenten dan wel de ISD Bollenstreek lopen.

Er is onderscheid gemaakt in algemene risico's (risico's die in elk bedrijf aanwezig zijn) en specifieke risico's (risico's specifiek voor een ISD Bollenstreek of een sociale dienst).

De kans en het effect van een gebeurtenis zijn uitgedrukt in een cijfer oplopend van 1 tot en met 25. Dit cijfer is het gevolg van het vermenigvuldigen van de kans x effect.

Waarbij een hele kleine kans staat voor getalwaarde 1 en een grote kans voor getalwaarde 5.
Waarbij geringe schade staat voor getalwaarde 1 en fatale schade voor getalwaarde 5.

Risico = kans x effect

Risicoprofiel

Tabel 10 Algemene risico's

Gebeurtenis	Kans x effect = risico	Financiële gevolgen	maatregel
Brand of andere calamiteit waardoor de inventaris verloren gaat en de voortgang van het werk niet meer mogelijk is	1 x 1 = 1	schade oplopend tot maximaal € 1.130.224 (dit is de aanschafwaarde van de vaste activa per 31-12-2022). Huur ander pand € 97.444	De financiële risico's van brand zijn gedekt door de verzekering.
Fraude/ integriteitsschendingen	2 x 2 = 4	PM (is afhankelijk van omvang fraude, dit is niet bij benadering aan te geven)	Dagelijks worden betalingen zowel aan klanten als crediteuren gecontroleerd op bankrekeningnummer. Daarnaast worden dagelijks de betalingen steekproefsgewijs gecontroleerd.
Vermindering van taken ISD, bijvoorbeeld Wmo/opheffen ISD/uittreden gemeenten	1 x 3 = 3	WW-verplichtingen + bovenwettelijke uitkering 50 fte's (Wmo) € 5.700.000 tot € 11.400.000 bij opheffing ISD Schaalnadelen: PM	Afsluiten tijdelijke arbeidscontracten. Overgang ISD personeel naar gemeenten/andere organisaties die taken overnemen. Begeleiding bij van werk naar werktrajecten.
Automatisering, gegevens weg als gevolg van calamiteit bij bijv. HLT Samen (bijv. brand)	1 x 4 = 4	Inhuur extra fte's om gegevens opnieuw in te brengen en betalingen te verzorgen € 250.000	De ISD maakt dagelijks een back-up van alle bestanden zowel van de uitkeringsbestanden als van de boekhouding. In geval van calamiteiten (brand e.d.) kan de ISD deze bestanden gebruiken om elders te verwerken. We kunnen altijd zorgdragen voor de betaling van de uitkeringen (binnen enkele dagen).

Tabel 11 Specifieke risico's

Gebeurtenis	Kans x effect = risico		maatregel
Bijstand: Toename klanten als gevolg economische crisis/minder participatiegelden/ Achterblijven uitstroom via SPW	5 x 2 = 10	50 klanten extra x gemiddeld € 14.500 = € 725.000 per jaar	Poortwachter functie, handhaven, re-integratie-activiteiten. Aanvragen vangnetuitkering. Tekorten gedekt door gemeenten*
Toename beroep op bijzondere bijstand	4 x 1 = 4	10 % toename = € 225.000	Beleid wijzigen (veel van wat de ISD verstrekt is bovenwettelijk) / begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
Verlaging van de eigen bijdrage door het Rijk	4 x 2 = 8	Sterk verlaagd eigen bijdrage en 5 % toename Hbh en vervoer-voorzieningen € 150.000	Als het Rijk de eigen bijdrage sterk verlaagd heeft dat twee gevolgen: 1. Verminderde inkomsten uit eigen bijdrage; 2. Een sterke aanzuigende werking op de voorzieningen, waardoor we veel meer uitgaven hebben.
Toename beroep op individuele voorzieningen ingevolge de Wmo	4 x 2 = 8	10 % toename = € 2.197.700	Beleid wijzigen (kiezen voor wettelijk minimale variant, meer algemene voorzieningen, zoals scootmobielpool), begrotingswijziging indienen bij gemeenten.
Wettelijke mogelijkheid tot 5 jaar uitnutting PGB	1 x 1 = 1	Niet benutte PGB's 5 jaar = € 3.832.856	Restant budget PGB is nog 5 jaar recht op uitbetaling
Incident met Informatiebeveiliging	4 x 3 = 12	PM	Het risico bij informatiebeveiliging brengen we omlaag door diverse audits te laten uitvoeren. De gevolgen zijn moeilijk in geld uit te drukken.
Nieuwe aanbesteding (hulpmiddelen, begeleiding,	1 x 1 = 1	Aanbestedingen kunnen leiden tot hogere prijzen =	

Hbh en collectief vervoer)		€ 1.500.000	

Weerstandsvermogen
Op grond van voorgaande inventarisatie van de risico's en rekening houdend met de risicofactor komen we tot de volgende berekening van het weerstandsvermogen.

Tabel 12 Berekening weerstandsvermogen

x € **Risico**	**Factor**	**Schadebedrag**	**Weerstands-vermogen**
1. Brand	1/25	1.227.668	49.107
2. Fraude	4/25	p.m.	-
3a. Vermindering taken	3/25	5.700.000	-
3b. Opheffing ISD	3/25	11.400.000	2.052.000
4. Automatisering	4/25	250.000	40.000
5. toename bijstand	10/25	725.000	290.000
6. toename bijz.bijstand	4/25	225.000	36.000
7. verlaging eigen bijdrage	8/25	150.000	48.000
8. toename Wmo	8/25	2.197.700	703.264
9. 5 jaarsrisico PGB	1/25	3.832.856	153.314
10. informatiebeveiliging	12/25	p.m.	-
11. nieuwe aanbesteding	1/25	1.500.000	60.000
Totaal			**3.431.685**

Tabel 13 Verdeling weerstandsvermogen naar gemeente

x € **Gemeente**	**%**	**Bedrag**
Hillegom	18,38	630.594
Lisse	18,47	633.754
Noordwijk	35.46	1.216.744
Teylingen	27,70	950.593
Totaal		**3.431.685**

Conclusie:
De deelnemende gemeenten aan de ISD Bollenstreek moeten rekening houden met een weerstandsvermogen dat nodig is om de financiële risico's van de ISD Bollenstreek af te dekken, zoals in bovenstaande tabel is vermeld.

Tabel 14 Kengetallen

	2024	**2023**
Netto schuldquote	0,09%	0,17%
Netto schuldquote (gecorrigeerd voor verstrekte leningen)	0,09%	0,17%
Solvabiliteitsratio	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%
Grondexploitatie	n.v.t	n.v.t
Belastingcapaciteit	n.v.t	n.v.t

Netto schuldquote
De netto schuldquote zijn alle schulden en overlopende passiva minus de vlottende activa in verhouding tot de totale baten voor mutaties reserves. Dit kengetal is laag bij de ISD Bollenstreek omdat er geen vaste schulden zijn.

Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal weer. De ISD Bollenstreek heeft geen eigen vermogen, daardoor is het solvabiliteitsratio nul.

Structurele exploitatieruimte
Is laag omdat de structurele lasten gedekt worden door de structurele baten. Alleen de incidentele baten/lasten hebben bij de ISD Bollenstreek invloed op dit kengetal.

Grondexploitatie
Is niet van toepassing.

Belastingcapaciteit
Is niet van toepassing omdat de ISD Bollenstreek geen heffing kent.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De ISD Bollenstreek heeft geen kapitaalgoederen. De investeringen in software, hardware en inventaris zijn bij de oprichting van de ISD Bollenstreek rechtstreeks door de deelnemende gemeenten gefinancierd. De investeringen in verband met de inrichting van het kantoorgebouw in Lisse zijn geactiveerd en worden afgeschreven over een periode van 10 jaar (de duur van het huurcontract). De afschrijvingstermijn van investeringen in automatisering bedraagt drie jaar. Er worden voor deze vaste activa geen kostenegalisatievoorzieningen voor grootonderhoud getroffen. De onderhoudskosten worden derhalve jaarlijks begroot en verantwoord.

4.4 Financiering

4.4.1 Financiering

De ISD Bollenstreek rekent per jaar volledig af met de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat we geen eigen vermogen hebben en dus volledig afhankelijk zijn van de bevoorschotting door de gemeenten. Vanaf 2007 gaan de Rijksbijdragen rechtstreeks naar de gemeenten, waardoor er geen andere externe financiers zijn dan de gemeenten. De ISD Bollenstreek rekent geen rente toe aan de programma's daar er ook geen rente wordt betaald.

Kasgeldlimiet
Het Rijk heeft in het jaar 2000 regels opgesteld aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Dit staat in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).
In de wet Fido is geregeld dat overheden de toezichthouders informeren over de kasgeldlimiet.
Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. De kasgeldlimiet is gekoppeld aan het begrotingstotaal, dat wil zeggen de totale lasten van de begroting, inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen.

Tabel 15 Berekening kasgeldlimiet 2024 (Wet Fido)

x € 1.000

Post	Omschrijving	31-03-24	30-06-24	30-09-24	31-12-24
1.	Vlottende korte schuld	11.094	11.020	8.428	8.774
2.	Vlottende middelen	10.976	10.923	8.352	8.712
3.	**Netto vlottende schuld (+), danwel overschot vlottende middelen (-)**	118	97	76	62
4.	Gemiddelde netto vlottende schuld (+), dan wel gemiddelde overschot vlottende middelen (-)	118	97	76	62
5.	Kasgeldlimiet	5.743	5.743	5.743	5.743
6a.	**Ruimte onder kasgeldlimiet**	5.625	5.646	5.667	5.681
6b.	**Overschrijding kasgeldlimiet**				
7.	**Begrotingstotaal**	70.038	70.038	70.038	70.038
8.	**Percentage vastgesteld per min. Regeling 8,20%**	5.743	5.743	5.743	5.743
9.	**Kasgeldlimiet**	5.743	5.743	5.743	5.743

Toelichting

Post 1: het gezamenlijke bedrag van:
- opgenomen gelden met een oorspronkelijke rentetypische looptijd van korter dan 1 jaar;
- de schuld in rekening-courant;
- de voor een termijn van korter dan 1 jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden;
- overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van de vaste schuld.

Post 2: het gezamenlijke bedrag van:
- de contante gelden in kas;
- de tegoeden in rekening-courant;
- de overige uitstaande gelden met een rentetypische looptijd van korter dan 1 jaar.

Post 7: hier staat vermeld de stand van de begroting per 1 januari van het desbetreffende jaar.

De kasgeldlimiet als bedoeld in de Wet Fido wordt niet overschreden.

4.4.2 EMU-saldo

Sinds Nederland deel uitmaakt van de Economische en Monetaire Unie (EMU) worden voor de staatschuld en het begrotingssaldo de definities gebruikt die binnen de gehele EMU hetzelfde zijn. Er wordt nu gesproken over EMU-schuld en EMU-saldo.

Het EMU-saldo is het gemiddelde saldo van de inkomsten en uitgaven van alle deelnemende landen aan de EMU. Het saldo geldt als norm waaraan de begroting en rekening van deelnemende landen worden getoetst. In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag zijn. De inkomsten en uitgaven van de lokale overheid tellen mee voor de berekening van het EMU-saldo van de totale Nederlandse overheid. Op basis van de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) heeft het Rijk mogelijkheden in te grijpen bij een dreigende overschrijding van het EMU-saldo voor zover dit wordt veroorzaakt door een ongewenste ontwikkeling van het EMU-saldo van de lokale overheid.

Het EMU-saldo wordt berekend op kasbasis, dus de feitelijke geldstromen die in een jaar hebben plaatsgevonden. Terwijl de gemeenschappelijke regeling volgens het BBV met het baten- en lastenstelsel werkt. EMU-saldo is een verplichting en het cijfer zegt niets over het resultaat, omdat het een absoluut getal is.

Tabel 16 Berekening EMU saldo 2024

x € 1.000	
1. EMU exploitatiesaldo	-
2. Invloed investeringen	
+ afschrijvingen	78
-/- investeringen	18
3. Invloed voorzieningen	
+ toevoegingen aan voorzieningen	
-/- onttrekkingen aan voorzieningen	-
4. Invloed reserves	
5. Deelnemingen en aandelen	
EMU SALDO	60

4.4.3 Schatkistbankieren

De Eerste Kamer heeft op 10 december 2013 ingestemd met het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren. Dat betekent dat het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden op 16 december 2013 van start is gegaan. Schatkistbankieren is alleen bedoeld voor publieke middelen.

Voor de ISD Bollenstreek betekent schatkistbankieren dat wij onze overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat wij ons geld niet langer bij banken buiten de schatkist mogen aanhouden. Onze (verplichte) deelname aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld.

Het percentage van het drempelbedrag is 2% van het begrotingstotaal met een minimum van 1 miljoen. Hierdoor bedraagt het drempelbedrag per kwartaal € 1.400.760.

Tabel 17 Schatkistbankieren

x € 1.000		Verslagjaar	2024		
(1)	**Drempelbedrag**	**1.400.760**	**1.400.760**	**1.400.760**	**1.400.760**
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**674**	**433**	**168**	**434**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	727	968	1.232	967
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar	2024		
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	70.038			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	70.038			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,002 met een minimum van € 1.000.000	Drempelbedrag	1.400.760	1.400.760	1.400.760	1.400.760
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	61.289	39.359	15.495	39.914
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	674	433	168	434

4.4.4 Renterisiconorm

De renterisiconorm is een wettelijke norm die betrekking heeft op de vaste schuld van de gemeente. Vaste schuld ontstaat wanneer leningen worden afgesloten met een rente typische looptijd van 1 jaar of langer. De norm geeft het bedrag aan waarover de gemeente zich per begrotingsjaar maximaal mag bloot stellen aan renterisico. Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de renterisiconorm 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm als bedoeld in de Wet Fido wordt niet overschreden.

Tabel 18 Berekening renterisiconorm (Wet Fido)

x € 1.000	
Begrotingstotaal	70.038
Percentage vastgesteld per min. regeling	20%
Renterisiconorm	**14.008**
Renteherzieningen	-
Aflossingen	-
Renterisico	**-**
Ruimte onder renterisiconorm	**14.008**

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt, kent de ISD Bollenstreek geen renterisico. De reden hiervan is dat we geen leningen hebben afgesloten.

4.4.5 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

De ISD Bollenstreek heeft geen eigen vermogen. De deelnemende gemeenten hebben bij de oprichting besloten dat de ISD Bollenstreek geen reserves vormt. Ieder jaar wordt er volledig afgerekend. De deelnemende gemeenten betalen maandelijks 1/12 van de begroting als voorschot. Hiermee voorziet de ISD Bollenstreek in de financieringsbehoefte.

4.4.6 Rentevisie

Rentevisie is de toekomstverwachting over de renteontwikkeling. De ISD Bollenstreek heeft geen rentedragende leningen en is derhalve geen rente verschuldigd. De renteontwikkeling heeft op dan ook geen invloed op de financiële positie van de ISD Bollenstreek.

4.4.7 Rentekosten/opbrengsten

De rentekosten/opbrengsten bij de ISD Bollenstreek bestaan uit de rente op de r/c die banken in rekening brengen of uitbetalen.

4.5 Bedrijfsvoering

Waar gesproken wordt over exploitatiekosten, is dit gelijk aan de kosten bedrijfsvoering.

Toerekening van de directe kosten
Volgens de vernieuwde richtlijnen BBV zijn de kosten die betrekking hebben op het primaire proces opgenomen bij de programma's (Participatie en Zorg). Onder het programma Overhead vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De kosten die direct zijn toe te rekenen aan de taakvelden (programma's) bestaan uit de personeelskosten van de medewerkers van de betreffende afdeling, automatisering en inhuur en uitzendkrachten.
De totale kosten en de toegerekende kosten aan de programma's blijven achter op de begroting. De belangrijkste reden hiervan is de lagere salariskosten dan waar in de begroting rekening mee was gehouden vanwege vacatureruimte. Daarnaast wordt er rente ontvangen op het saldo schatkistbankieren, hier was bij het opstellen van de begroting 2024 slechts beperkt rekening mee gehouden.

Rechtmatigheid
In 2022 is het wetsvoorstel 'versterking decentrale rekenkamers' door de Tweede en de Eerste Kamer aangenomen. Hierin heeft het Rijk aangegeven dat met ingang van het verslagjaar 2023 het dagelijks bestuur de rechtmatigheidsverantwoording via de jaarrekening aflegt aan het algemeen bestuur.
Om tot het oordeel te komen of de ISD Bollenstreek binnen de vastgestelde marges blijft zijn procescontroles op het primaire proces, steekproefcontroles op het primaire proces en exploitatiekosten, aanbestedingsrechtmatigheidscontroles en thematische onderzoeken gedaan. De interne controles sluiten aan bij de goedkeurings- en rapporteringstoleranties die de accountant hanteert. In nauwe samenspraak met de accountant hebben we de omvang van de steekproeven en de uit te voeren controles bepaald. De uitgevoerde controles en onderzoeken geven als resultaat dat de ISD Bollenstreek in 2024 binnen de verantwoordingsgrens blijft.

4.6 Verbonden partijen

De ISD Bollenstreek heeft geen verbonden partijen.

4.7 Grondbeleid

De ISD Bollenstreek heeft grond noch grondbeleid.

4.8 Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) geldt voor alle overheidsorganen en is erop gericht dat overheidsinformatie openbaar is en openbaar wordt gemaakt. Niet alle onderdelen van de wet zijn nog in werking getreden, dit gebeurt gefaseerd. De ISD Bollenstreek heeft voor een deel voldaan aan de openbaarmaking, zoals bijvoorbeeld de elektronische publicatie en het voldoen aan Woo verzoeken. Nog niet alles kan gevolgd worden, een landelijk online platform is nog in ontwikkeling. De implementatie van de (actieve informatieplicht van de) Woo reikt over meerdere jaren, de ISD Bollenstreek volgt hierbij de landelijke lijn, maar heeft hiervoor nog geen extra kosten gemaakt.

4.9 Formatieoverzicht

Tabel 19 Formatie 2024

	Overhead	Participatie	Zorg	Totaal
Totaal fte's	30,00	40,98	43,59	**114,57**
Uren = 1.400 per fte	42.000	57.372	61.032	**160.404**

5 Jaarrekening 2024

5.1 Balans 2024

Tabel 20 Activa

x € 1.000 **ACTIVA**	**Per 31 december 2024**	**Per 31 december 2023**
Vaste activa		
Materiële vaste activa	**62**	**122**
- investeringen met een economisch nut	62	122
Totaal vaste activa	**62**	**122**
Vlottende activa	**7.555**	**7.624**
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar	***6.305***	***5.394***
- Vorderingen openbare lichamen	*4.603*	*3.498*
- Overige Vorderingen	1.702	1.896
Liquide middelen	***1.151***	***1.093***
Overlopende activa	**99**	**1.137**
Totaal vlottende activa	**7.555**	**7.624**
Totaal-generaal	**7.617**	**7.746**

Tabel 21 Passiva

x € 1.000 **PASSIVA**	**Per 31 december 2024**	**Per 31 december 2023**
Vaste passiva	-	-
Totaal vaste passiva	**-**	**-**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	***7.617***	***7.746***
Schulden openbare lichamen	1.152	1.109
Overige schulden en overlopende passiva	6.465	6.637
Totaal vlottende passiva	**7.617**	**7.746**
Totaal-generaal	**7.617**	**7.746**

5.2 Overzicht van baten en lasten

Tabel 22 Baten en lasten

x €	Begroting 2024 voor wijzigingen		Begroting 2024 na wijzigingen		Realisatie 2024	
Programma's	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
Participatie	31.527.492	-850.000	34.571.737	-850.000	35.042.370	-736.927
Zorg	36.689.543	-778.325	36.907.622	-843.789	34.750.495	-916.919
Overhead	3.449.320	-	3.552.940	-	3.217.536	-
Saldo baten en lasten programma's	71.666.356	-1.628.325	75.032.299	-1.693.789	73.010.400	-1.653.846
Algemene dekkingsmiddelen						
Bijdragen gemeente		-70.038.030		-73.338.507		-71.356.554
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	71.666.356	-71.666.356	75.032.299	-75.032.299	73.010.400	-73.010.400
Resultaat		**-**		**-**		**-**

5.3 Toelichtingen

5.3.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

5.3.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa vindt plaats op basis van de verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarden, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en lasten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor Hulp bij Huishouden zijn de kosten opgenomen die door de zorgaanbieders in rekening zijn gebracht. Deze kosten zijn afgestemd met het door het CAK aangegeven aantal uur dat als eigen bijdrage bij de klanten in rekening is gebracht.

Een aanvrager van een Wmo voorziening is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. De hoogte daarvan wordt bepaald op basis van de gemeentelijke verordening Wmo en de wet. De

wet bepaalt dat niet de gemeente noch de ISD Bollenstreek de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage uitvoert, maar het CAK. Vanwege privacyoverwegingen is de gegevensverstrekking van het CAK aan de ISD Bollenstreek ontoereikend om de volledigheid en juistheid van de eigen bijdragen te kunnen vaststellen.
Door het vaststellen van de eigen bijdragen bij het CAK neer te leggen, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen verantwoordelijkheid van de gemeente c.q. de ISD Bollenstreek is.
De ISD Bollenstreek beschikt daardoor niet over voldoende informatie om zekerheid te hebben omtrent de volledigheid van de eigen bijdragen Wmo ontvangen via het CAK.

De ontvangen Wmo – eigen bijdrage via het CAK is gebaseerd op de ontvangen eigen bijdrage in het boekjaar.

De ISD Bollenstreek is niet VPB plichtig.

5.3.3 Algemene grondslagen voor de rechtmatigheids-verantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening 2023 en het normenkader en op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Dat betekent dat:

1. De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet.
2. De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader 2024 zoals op 12 december 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld.
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten op programmaniveau en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening 2023 (artikel 10) is beschreven wanneer deze overschrijdingen 'acceptabel' zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten op programmaniveau, onderschrijdingen van lasten op programmaniveau en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld (conform artikel 3 van de financiële verordening 2023).
    - Ten aanzien van het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium is het misbruik en oneigenlijk gebruik beleid van de ISD Bollenstreek leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
3. De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening 2023 en normenkader 2024. Dit betekent:
    - Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 2.199.000) van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) is gehanteerd waarboven cumulatieve rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapportagegrens van € 733.000 is gehanteerd waarboven individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen en toegelicht.

5.3.4 Balans

Materiële vaste activa
De overige materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (bestaande uit de inkoopprijs en bijkomende kosten). De afschrijvingstermijn is voor automatisering drie jaar, voor vervoersmiddelen vijf jaar en voor de overige vaste activa tien jaar.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening getroffen. We bepalen de hoogte van de voorziening op basis van het historische inningspercentage cumulatief.

Liquide middelen en overlopende posten
Wij nemen deze activa tegen nominale waarde op.

Vaste passiva
De ISD Bollenstreek kent geen algemene reserves.

Vlottende passiva
Wij waarderen de vlottende passiva tegen nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa
In de balans is conform het BBV geen rekening gehouden met een verplichting ontstaan uit reserveringen voor vakantiedagen. Dit geldt ook voor vakantiegeldverplichting met betrekking tot de uitkeringen. Toekomstige kosten van wachtgeld en ziektewetuitkering zijn voor rekening van de ISD Bollenstreek.
De ISD Bollenstreek heeft met Stek een meerjarige huurovereenkomst voor het gebouw aan de Hobahostraat 92. Het huidige contract loopt af per 31 oktober 2025. De huur, inclusief servicekosten, bedraagt ultimo boekjaar €41.286,24 per maand. Eind 2024 is een deze huurovereenkomst met een periode van tien jaar verlengd tot 1 november 2035.
Voor de printers en multifunctionals is overeenkomst bij Canon Business Center Nederland, deze loopt tot 12 december 2028. De huidige huur per maand bedraagt €2.559,18 per maand.

5.3.5 Overzicht van baten en lasten

BTW
Waar mogelijk binnen de wettelijke fiscale normen zijn de kosten exclusief btw geboekt. Deze btw is compensabel. De ISD Bollenstreek verstuurt maandelijks een opgave van de compensabele btw aan de gemeenten. De gemeenten ontvangen deze btw terug. Verrekening met de ISD Bollenstreek hiervan vindt plaats via de afrekening rekening-courant (Verrekening BCF).

Verdeelsleutel
De kosten van de ISD Bollenstreek worden verdeeld over de deelnemende gemeenten op de wijze zoals in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is aangegeven. Voor de duidelijkheid volgt hieronder een samenvatting van die verdeelsleutels.

- **Participatie**

De BUIG kosten worden verdeeld in de verhouding van de gemeentelijke BUIG-budgetten. Tekorten of overschotten verdelen we op basis van 50% naar inwonertal en 50% naar inwoners met een laag inkomen, conform de regels van de GR. Dit betreft de uitkeringen Participatiewet en Loonkostensubsidie.
De overige kosten die worden geboekt op het programma Participatie worden toegerekend op basis van het woonplaatsbeginsel.

- **Zorg**

De kosten van de voorzieningen worden toegerekend aan de woonplaats van de ontvanger van de voorziening. De kosten komen dus voor rekening van de gemeente waar de ontvanger van de voorziening woont.

Voor alle PGB's (Wmo Hbh en Wmo begeleiding en jeugd) geldt sinds 2015 het trekkingsrecht via het SVB. In de jaarrekening zijn de kosten op basis van de verwachte bestedingen, zoals deze bekend zijn gemaakt door de SVB op het moment van het opmaken van de jaarrekening, verwerkt.

- **Exploitatiekosten**

Volgens de vernieuwde richtlijnen BBV zijn de kosten die betrekking hebben op het primaire proces opgenomen bij de programma's (Participatie en Zorg). Onder het programma Overhead vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De kosten die direct zijn toe te rekenen aan de taakvelden (programma's) bestaan uit de personeelskosten van de medewerkers van de betreffende afdeling, automatisering en inhuur en uitzendkrachten. In de voorliggende jaarrekening is deze toerekening gemaakt op basis van de uitgangspunten zoals gehanteerd in de begroting 2024.

- **GPK**

De deelnemende gemeenten hebben de uitgifte van de gehandicaptenparkeerkaart overgedragen aan de ISD Bollenstreek. De afspraak is dat de kaarten € 105,- per stuk kosten en dat de instellingskaarten en duplicaatkaarten € 30,- kosten. Deze bedragen brengt de ISD Bollenstreek één op één bij de gemeenten in rekening. Deze bedragen staan los van de bedragen die de inwoners aan leges aan de gemeenten betalen.

5.3.6 Toelichting op de balans

Activa

(alle bedragen in €)

Materiële vaste activa

Investeringen met een economisch nut

Tabel 23 Investeringsoverzicht

x € Omschrijving investering	Boekwaarde 1-1-2024	Investering 2024	Afschrijving 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Verbouwing BG en 1e verdieping	46.782	-	19.137	27.645
Totaal kantoor	**46.782**	**-**	**19.137**	**27.645**
Laptops	49.378	17.801	41.259	25.921
Telefoons	15.889	-	15.889	-
Totaal automatisering	**65.267**	**17.801**	**57.147**	**25.921**
Fiat Panda	4.000	-	1.000	3.000
Hyundai I10	5.796	-	796	5.000
Totaal vervoermiddelen	**9.796**	**-**	**1.796**	**8.000**
Totaal investering	**121.845**	**17.801**	**78.081**	**61.564**

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar.

Tabel 24 Vorderingen openbare lichamen

x €		Boekwaarde 31-12-2024		Boekwaarde 31-12-2023
Hillegom				
Programmakosten	12.444.132		12.748.622	
Ontvangen voorschotten	12.843.381		13.339.876	
Afrekening		**-399.250**		**-591.254**
BCF		83.661		90.463
Voorschot Tozo bedrijfskapitaal mutatie		-56.073		-67.431
Te verrekenen		**-371.661**		**-568.223**
Lisse				
Programmakosten	13.812.862		13.814.721	
Ontvangen voorschotten	14.088.053		13.504.472	
Afrekening		**-275.191**		**310.249**
BCF		84.117		90.293
Voorschot Tozo bedrijfskapitaal mutatie		-44.469		-57.518
Te verrekenen		**-235.543**		**343.024**
Noordwijk				
Programmakosten	26.467.868		25.353.574	
Ontvangen voorschotten	26.817.051		26.327.203	
Afrekening		**-349.183**		**-973.629**
BCF		161.493		172.141
Voorschot Tozo bedrijfskapitaal mutatie		-135.009		-148.733
Te verrekenen		**-322.698**		**-950.220**
Teylingen				
Programmakosten	18.631.692		18.768.724	
Ontvangen voorschotten	19.590.026		20.256.458	
Afrekening		**-958.334**		**-1.487.734**
BCF		126.152		134.810
Voorschot Tozo bedrijfskapitaal mutatie		-110.119		-105.798
Te verrekenen		**-942.301**		**-1.458.722**
Totaal rekening courant		**-1.872.204**		**-2.634.141**
r/c Staat i.v.m. schatkistbankieren	**6.474.916**		6.116.906	
Belastingdienst				
Omzetbelasting 4e kwartaal	-		15.619	
Totaal vorderingen openbare lichamen		**4.602.712**		**3.498.384**

Tabel 25 Overige vorderingen

x €		
Verloop debiteuren (uitkeringen)		**Boekwaarde 31-12-2024**
Stand 01-01-2024	3.171.168	
Opgeboekt	1.191.780	
Afgelost	-1.152.140	
Voorschot uitkeringen	19.093	
Stand 31-12-2024	3.229.901	
Af: Voorziening	-1.629.767	
		1.600.134
Verloop fraude vordering		
Stand 01-01-2024		
Aflossing	319.517	
Stand 31-12-2024	-8.000	
AF: Voorziening fraudevordering	311.517	
	-311.517	
Overige debiteuren		101.742
Totaal overige vorderingen		**1.701.876**

Tabel 26 Liquide middelen

x €	**Boekwaarde**	**Boekwaarde**
Liquide middelen	**31-12-2024**	**31-12-2023**
BNG, saldi op 31 december	1.150.434	1.092.203
Kassaldo	810	622
Totaal	**1.151.244**	**1.092.825**

Tabel 27 Overlopende activa

x €	**Boekwaarde**	**Boekwaarde**
Overlopende activa	**31-12-2024**	**31-12-2023**
Vooruitbetaalde verzekeringen	-	31.450
Vooruitbetaalde huur	-	35.861
Vooruitbetaald overige	9.691	31.895
Noodfonds Hillegom	-	3.486
Noodfonds Lisse	-	7.969
Nog te ontvangen	89.639	1.026.514
Totaal overlopende activa	**70.881**	**1.137.175**

Passiva

Tabel 28 Schulden openbare lichamen

x €	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Belastingdienst		
Loonheffingen salarissen	546.553	555.240
Loonheffingen uitkeringen	605.256	553.532
Totaal schulden openbare lichamen	**1.151.809**	**1.108.772**

Tabel 29 Overige schulden en overlopende passiva

x €	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
Overige schulden		
Crediteuren	342.345	828.036
ABP	106.421	106.119
Noodfonds Hillegom	13.890	-
Noodfonds Lisse	14.558	-
Overige leveranciers	2.643.655	2.386.097
	3.120.869	**3.320.252**
Betalingen onderweg	1.664.233	1.389.106
SDV	994.730	896.877
Terugbetalingsverplichting Tozo kapitaal	685.086	1.030.755
	3.344.048	**3.316.738**
Totaal overige schulden en overlopende passiva	**6.464.917**	**6.636.990**
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	**7.616.726**	**7.745.762**

5.3.7 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Programma Participatie

Tabel 30 Uitkeringskosten Participatie

x €	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil begroting -/- realisatie 2024
Lasten				
PW	20.469.420	20.820.250	22.205.539	1.385.289
Loonkostensubsidie	1.759.349	1.900.000	2.166.295	266.295
Medisch onderzoek	57.114	40.000	71.674	31.674
Tozo	-7.913	-	-7.787	-7.787
Wet Inburgering	176.379	800.000	513.694	-286.306
Inkomensondersteunende voorzieningen	2.507.597	2.500.000	2.731.754	231.754
Energietoeslag	3.946.500	1.903.500	1.600.593	-302.907
Leefgeld Oekraïne	697.460	830.000	482.618	-347.382
Totaal lasten	**29.605.906**	**28.793.750**	**29.764.380**	**970.630**
Baten				
Debiteurenontvangsten PW	-342.124	-500.000	-491.109	8.891
Debiteurenontvangsten loonkostensubsidie	-29.751	-20.000	-9.225	10.775
Debiteurenontvangsten Medisch onderzoek	-813	-	-1.694	-1.694
Debiteurenontvangsten Tozo	-46.023	-150.000	-4.898	145.102
Debiteurenontvangsten schuldregelingen	-26.514	-50.000	-19.945	30.055
Debiteuren ontvangsten ink. onderst. voorz.	-104.352	-130.000	-210.056	-80.056
Totaal baten	**-549.575**	**-850.000**	**-736.927**	**113.073**
Exploitatiekosten	**5.288.920**	**5.777.987**	**5.277.990**	**-499.997**
Totaal Participatie	**34.345.251**	**33.721.738**	**34.305.443**	**583.706**

De uitgaven van het programma Participatie worden vooral gekenmerkt door openeinderegelingen. De uitgaven overschrijden de begroting. Met name de uitgaven op uitkeringen (PW) en loonkostensubsidie zijn hoger dan begroot. De begroting 2024 is gebaseerd op de bijstandsnormen die bekend waren bij het opstellen van de begroting. Dat waren de bijstandsbedragen van1 januari 2023. De bijstandsnormen per 1 juli 2024 zijn ruim 9,4% hoger dan waar in de begroting mee is gerekend. Hier staat echter tegenover dat de BUIG budgetten fors zijn verhoogd. Het BUIG-budget heeft geen invloed op de begroting van de ISD Bollenstreek, maar wel op de begroting van de gemeenten. Het toegekend BUIG budget is ruim voldoende om de toegenomen kosten te dekken.

Tabel 31 BUIG: kosten en budgetten

x €	
Kosten	23.871.500
Budgetten	-27.054.692
Te verdelen	**-3.183.192**

Programma Zorg

Tabel 32 Uitkeringskosten Zorg

x € Zorg - totaal	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil begroting -/- realisatie 2024
Lasten				
Wmo - Hbh ZIN	10.261.395	10.836.100	10.243.778	-592.322
Wmo - Hbh PGB	324.733	385.211	324.189	-61.023
Wmo - begeleiding ZIN	10.741.837	11.071.750	10.885.191	-186.559
Wmo - begeleiding PGB	775.439	904.270	753.822	-150.448
Wmo - rolstoelen	796.800	803.554	794.105	-9.449
Wmo - collectief vervoer	872.203	915.814	967.908	52.094
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	1.331.785	1.496.066	1.420.439	-75.627
Wmo - woonvoorzieningen	979.061	1.515.751	1.068.289	-447.462
Wmo - meerkosten	20.771	-	-	-
Wmo - advieskosten GPK	89.704	93.472	134.737	41.265
Wmo - medisch onderzoek	23.644	31.471	40.529	9.058
Subtotaal lasten	**26.217.373**	**28.053.459**	**26.632.987**	**-1.420.472**
Maatschappelijke Zorg				
Beschermd wonen	2.830.218	3.203.000	2.912.396	-290.604
Maatschappelijke Opvang	126.130	151.000	130.988	-20.012
Jeugd				
PGB jeugd	2.570.404	2.867.363	2.673.252	-194.111
Totaal lasten	**31.744.124**	**34.274.822**	**32.349.624**	**-1.925.198**
Baten				
Wmo - eigen bijdrage	-833.445	-844.801	-916.919	-72.118
Debiteurenontvangsten	-	1.012	-	-1.012
Inkomsten schuldregelingen	-	-	-	-
Totaal baten	**-833.445**	**-843.789**	**-916.919**	**-73.130**
Exploitatiekosten	2.155.661	2.632.800	2.400.872	-231.928
Totaal Zorg	**33.066.341**	**36.063.833**	**33.833.576**	**-2.230.256**

De uitgaven van het programma Zorg blijven binnen de begroting.
Een relatief grote onderbesteding is terug te vinden bij de post woonvoorzieningen. Het begrote bedrag van woonvoorzieningen is gebaseerd op de realisatie van 2022 en veiligheidshalve niet naar beneden bijgesteld gezien de soms forse bestedingen die op dit budget plaatsvinden.

Programma Overhead

Tabel 33 Programma kosten Overhead

x €	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024	Verschil begroting -/- realisatie 2024
Salariskosten ISD	7.769.416	9.263.337	8.379.067	-884.269
Personeelsvergoedingen ISD	101.972	85.214	103.164	17.950
Overige personeelskosten	289.167	250.000	221.874	-28.126
Huur kantoorpand	454.234	434.564	438.274	3.710
Automatisering	477.641	510.000	587.330	77.330
Reclame- en promotiekosten	33.827	16.863	20.522	3.659
Vakliteratuur	2.090	3.797	5.332	1.535
Huisvestingskosten	77.125	70.988	75.784	4.796
Kantoorkosten	249.014	229.168	203.643	-25.525
Accountantskosten	61.800	51.940	71.850	19.910
Advieskosten	64.147	86.259	227.527	141.267
Inhuur en uitzendkrachten	398.072	297.151	142.228	-154.924
Uitbestedingen HLT	385.732	335.269	332.448	-2.821
Uitvoeringskosten	78.200	55.941	62.100	6.159
Algemene kosten	94.003	87.803	66.935	-20.868
Bank- en Rentekosten	-201.665	-100.000	-347.084	-247.084
Afschrijving kantoormeubilair	20.289	30.000	19.136	-10.864
Uitvoeringskosten Tozo	200.000	25.000	25.000	-
Uitvoeringskosten energietoeslag	115.067	28.933	59.766	30.833
Uitvoeringskosten leefgeld Oekraïne	38.500	41.500	41.500	-
Uitvoeringskosten Maatschappelijke Zorg	-	150.000	150.000	-
Kosten saneringskredieten	10.000	10.000	10.000	-
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-
Subtotaal	**10.718.632**	**11.963.727**	**10.896.397**	**-1.067.331**
Toerekening Participatie	-5.288.920	-5.777.987	-5.277.990	499.997
Toerekening Zorg	-2.155.661	-2.632.800	-2.400.872	231.928
Overhead	**3.274.050**	**3.552.940**	**3.217.536**	**-335.405**

De uitgaven van het programma Overhead zijn lager dan begroot. Met name de salariskosten blijven achter op de begroting, vanwege vacatureruimte. Ook op de post bank- en rentekosten is een meevaller te zien.

5.3.8 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre de bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 12 december 2024 vastgestelde normen- en toetsingskader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserve en is daarmee vastgesteld op € 2.199.000
De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding
Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 783.920 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 2.199.000.
Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 783.920 acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

5.3.9 WNT

WNT-verantwoording 2024 ISD Bollenstreek

De Wet normering topinkomens (WNT) is van toepassing op de ISD Bollenstreek. Het voor de ISD Bollenstreek toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000.

Tabel 34 WNT-verantwoording

x €		**R.J. 't Jong**
1	Functie (functienaam)	Secretaris
2	In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-jan-09
3	In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden
4	(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
5	Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
6	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	127.157
7	Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	20.664
8	Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	**147.821**
9	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	233.000
	Vergelijkende cijfers 2023	
	(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
	Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.997
	Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	19.726
	Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	**138.722**
	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000

Leidinggevende topfunctionarissen met totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Naam	Functie
De heer D.T.C. Salman	Voorzitter AB/DB
De heer J.A. van Rijn	Lid AB/DB
De heer A. de Jong	Lid AB
Mevrouw J.A.C. Langeveld	Lid AB/DB
Mevrouw H. Austie-Ziengs	Lid AB
Mevrouw E.W.A. Koek	Lid AB/DB
Mevrouw R.G.E. Wietsma	Lid AB
De heer P. van Strien	Lid AB
De heer R. ter Hark	Lid AB

Toelichting
Het bezoldigingsmaximum voor de Raad van Bestuur bedraagt € 233.000. Dit maximum wordt niet overschreden door de Secretaris. Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van de Raad van Toezicht/Commissarissen bedraagt € 34.950 en voor de overige leden van de Raad van Toezicht/Commissarissen € 23.300. Deze maxima worden niet overschreden.

5.4 Sisa-bijlage

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G2B	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2024** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2B/01*	Besteding (jaar T) algemene bijstand Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/02*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/03*	Besteding (jaar T) **IOAW** Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/04*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/05*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/06*
			1	060534 Gemeente Hillegom	€ 4.086.206	€ 69.271	€ 201.047	€ 928	€ 0
			2	060553 Gemeente Lisse	€ 3.913.244	€ 153.490	€ 233.591	€ 0	€ 20.539
			3	060575 Gemeente Noordwijk	€ 7.844.211	€ 125.326	€ 306.380	€ 1.402	€ 27.254
			4	061525 Gemeente Teylingen	€ 5.288.526	€ 76.912	€ 239.500	€ 1.464	€ 0
				Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2B/07*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/08*	Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/09*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/10*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/11*	
			1	060534 Gemeente Hillegom	€ 0	€ 7.765	€ 13.514	€ 0	
			2	060553 Gemeente Lisse	€ 0	€ 7.187	€ 6.001	€ 0	
			3	060575 Gemeente Noordwijk	€ 0	€ 3.846	€ 12.331	€ 0	
			4	061525 Gemeente Teylingen	€ 0	€ 0	€ 2.078	€ 0	
				Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2B/12*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/13*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/14*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (in jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2B/15*	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2B/16*	
			1	060534 Gemeente Hillegom	€ 369.859	€ 3.071	€ 0	€ 0	
			2	060553 Gemeente Lisse	€ 358.728	€ 1.336	€ 0	€ 0	
			3	060575 Gemeente Noordwijk	€ 696.164	€ 2.081	€ 0	€ 0	
			4	061525 Gemeente Teylingen	€ 744.000	€ 2.738	€ 0	€ 0	
SZW	G3B	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_deel openbaar lichaam 2024** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3B/01*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/02*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/03*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/04*	Besteding (jaar T) Bob Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/05*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/06*
			1	060534 Gemeente Hillegom	€ 30	€ 0	€ 7.468	€ 0	€ 0
			2	060553 Gemeente Lisse	€ 0	€ 0	€ 4.099	€ 0	€ 0
			3	060575 Gemeente Noordwijk	€ 5.555	€ 0	€ 13.757	€ 0	€ 0
			4	061525 Gemeente Teylingen	€ 0	€ 0	€ 3.068	€ 0	€ 0
				Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3B/07*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Deel openbaar lichaam Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/09*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/10*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in(jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/11*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3B/12*
			1	060534 Gemeente Hillegom	€ 3.237	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	060553 Gemeente Lisse	€ 1.876	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	060575 Gemeente Noordwijk	€ 22.657	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4	061525 Gemeente Teylingen	€ 3.237	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SZW	G4B	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_ deel openbaar lichaam 2024** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/01*	Welke regeling betreft het? Vul in Tozo 1, 2, 3, 4 of 5 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/02*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/03*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/04*	Baten (jaar T) levensonderhoud Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/06*
		1	060534 Gemeente Hillegom	Tozo1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 25.530
		2	060534 Gemeente Hillegom	Tozo2	€ 0	€ 0	€ 0	€ 17.343
		3	060534 Gemeente Hillegom	Tozo3	€ 0	€ 0	€ 5.596	€ 12.996
		4	060534 Gemeente Hillegom	Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 675
		5	060534 Gemeente Hillegom	Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.200
		6	060553 Gemeente Lisse	Tozo1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 29.119
		7	060553 Gemeente Lisse	Tozo2	€ 0	€ 0	€ 0	€ 9.980
		8	060553 Gemeente Lisse	Tozo3	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.858
		9	060553 Gemeente Lisse	Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 36
		10	060553 Gemeente Lisse	Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.650
		11	060575 Gemeente Noordwijk	Tozo1	€ 0	€ 0	€ 336	€ 97.786
		12	060575 Gemeente Noordwijk	Tozo2	€ 0	€ 0	€ 7.232	€ 20.201
		13	060575 Gemeente Noordwijk	Tozo3	€ 0	€ 0	€ 9.052	€ 15.572
		14	060575 Gemeente Noordwijk	Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.437
		15	060575 Gemeente Noordwijk	Tozo5	€ 0	€ 0	€ 100	€ 1.182
		16	061525 Gemeente Teylingen	Tozo1	€ 0	€ 0	€ 4.218	€ 66.398
		17	061525 Gemeente Teylingen	Tozo2	€ 0	€ 0	€ 1.209	€ 15.247
		18	061525 Gemeente Teylingen	Tozo3	€ 0	€ 0	€ 2.427	€ 26.134
		19	061525 Gemeente Teylingen	Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 769
		20	061525 Gemeente Teylingen	Tozo5	€ 0	€ 0	€ 1.205	€ 4.566

		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/07*	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, 3, 4 of 5) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/08*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/09*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/10*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/11*
	1	060534 Gemeente Hillegom	*Tozo1*	€ 0	0	0
	2	060534 Gemeente Hillegom	*Tozo2*	€ 0	0	0
	3	060534 Gemeente Hillegom	*Tozo3*	€ 0	0	0
	4	060534 Gemeente Hillegom	*Tozo4*	€ 0	0	0
	5	060534 Gemeente Hillegom	*Tozo5*	€ 0	0	0
	6	060553 Gemeente Lisse	*Tozo1*	€ 0	0	0
	7	060553 Gemeente Lisse	*Tozo2*	€ 0	0	0
	8	060553 Gemeente Lisse	*Tozo3*	€ 0	0	0
	9	060553 Gemeente Lisse	*Tozo4*	€ 0	0	0
	10	060553 Gemeente Lisse	*Tozo5*	€ 0	0	0
	11	060575 Gemeente Noordwijk	*Tozo1*	€ 0	0	0
	12	060575 Gemeente Noordwijk	*Tozo2*	€ 0	0	0
	13	060575 Gemeente Noordwijk	*Tozo3*	€ 0	0	0
	14	060575 Gemeente Noordwijk	*Tozo4*	€ 0	0	0
	15	060575 Gemeente Noordwijk	*Tozo5*	€ 0	0	0
	16	061525 Gemeente Teylingen	*Tozo1*	€ 0	0	0
	17	061525 Gemeente Teylingen	*Tozo2*	€ 0	0	0
	18	061525 Gemeente Teylingen	*Tozo3*	€ 0	0	0
	19	061525 Gemeente Teylingen	*Tozo4*	€ 0	0	0
	20	061525 Gemeente Teylingen	*Tozo5*	€ 0	0	0

		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/12*	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, 3, 4 of 5) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4B/13*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kindeorpvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/14*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kindeorpvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle D2* *Indicator: G4B/15*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kindeorpvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4B/16*
	1	*060534 Gemeente Hillegom*	*Tozo1*	0	0	0
	2	*060534 Gemeente Hillegom*	*Tozo2*	0	0	0
	3	*060534 Gemeente Hillegom*	*Tozo3*	0	0	0
	4	*060534 Gemeente Hillegom*	*Tozo4*	0	0	0
	5	*060534 Gemeente Hillegom*	*Tozo5*	0	0	0
	6	*060553 Gemeente Lisse*	*Tozo1*	0	0	0
	7	*060553 Gemeente Lisse*	*Tozo2*	0	0	0
	8	*060553 Gemeente Lisse*	*Tozo3*	0	0	0
	9	*060553 Gemeente Lisse*	*Tozo4*	0	0	0
	10	*060553 Gemeente Lisse*	*Tozo5*	0	0	0
	11	*060575 Gemeente Noordwijk*	*Tozo1*	0	0	0
	12	*060575 Gemeente Noordwijk*	*Tozo2*	0	0	0
	13	*060575 Gemeente Noordwijk*	*Tozo3*	0	0	0
	14	*060575 Gemeente Noordwijk*	*Tozo4*	0	0	0
	15	*060575 Gemeente Noordwijk*	*Tozo5*	0	0	0
	16	*061525 Gemeente Teylingen*	*Tozo1*	0	0	0
	17	*061525 Gemeente Teylingen*	*Tozo2*	0	0	0
	18	*061525 Gemeente Teylingen*	*Tozo3*	0	0	0
	19	*061525 Gemeente Teylingen*	*Tozo4*	0	0	0
	20	*061525 Gemeente Teylingen*	*Tozo5*	0	0	0

SZW	G10B	**Wet inburgering 2021_ Deel openbaar lichaam 2024** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden). Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10B/01*	Besteding (jaar T) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G10B/02*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G10B/03*
	1	060534 Gemeente Hillegom	€ 66.197	€ 0	
	2	060553 Gemeente Lisse	€ 82.558	€ 275	
	3	060575 Gemeente Noordwijk	€ 164.693	€ 470	
	4	061525 Gemeente Teylingen	€ 126.744	€ 1.288	

SZW	G12B	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_deel openbaar lichaam 2024** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden). Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12B/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12B/02*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12B/03*
	1	060534 Gemeente Hillegom	€ 0	€ 0	
	2	060553 Gemeente Lisse	€ 0	€ 0	
	3	060575 Gemeente Noordwijk	€ 0	€ 0	
	4	061525 Gemeente Teylingen	€ 0	€ 0	

SZW	G13B	**Onderwijsroute_ deel openbaar lichaam 2024** Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Deel openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G13B/01*	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G13B/02*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G13B/03*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G13B/04*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Deel openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G13B/05*
	1	060534 Gemeente Hillegom	€ 26.040	€ 0	€ 0	€ 0	
	2	060553 Gemeente Lisse	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
	3	060575 Gemeente Noordwijk	€ 6.720	€ 0	€ 0	€ 0	
	4	061525 Gemeente Teylingen	€ 36.120	€ 0	€ 0	€ 0	

5.5 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Tabel 35 Gerealiseerde baten en lasten totaal

x € 1.000		Totaal	
Hoofdtaakveld	**Taakveld**	**Lasten**	**Baten**
Bestuur en ondersteuning	0.4 Overhead	3.218	-
Sociaal Domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.168	-
	6.3 Inkomensregelingen	33.916	-826
	6.5 Arbeidsparticipatie	47	-
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	4.546	-
	6.71a Hulp bij het huishouden (Wmo)	11.304	-917
	6.71b Begeleiding (Wmo)	8.968	-
	6.71c Dagbesteding (Wmo)	3.488	-
	6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	187	-
	6.72a Jeugdhulp begeleiding (Wmo)	2.058	-
	6.72c Jeugdhulp dagbesteding (Wmo)	800	-
	6.81a Beschermd wonen (Wmo)	3.251	-
	6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	147	-
TOTAAL		**73.099**	**-1.743**

Tabel 36 Gerealiseerde baten en lasten gemeente Hillegom en Lisse

x € 1.000		Hillegom		Lisse	
Hoofdtaakveld	**Taakveld**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
Bestuur en ondersteuning	0.4 Overhead	588	-	595	-
Sociaal Domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	237	-	253	-
	6.3 Inkomensregelingen	6.247	-156	6.175	-142
	6.5 Arbeidsparticipatie	10	-	9	-
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	715	-	834	-
	6.71a Hulp bij het huishouden (Wmo)	2.021	-165	2.424	-199
	6.71b Begeleiding (Wmo)	1.658	-	1.968	-
	6.71c Dagbesteding (Wmo)	645	-	765	-
	6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	30	-	36	-
	6.72a Jeugdhulp begeleiding (Wmo)	392	-	442	-
	6.72c Jeugdhulp dagbesteding (Wmo)	152	-	172	-
	6.81a Beschermd wonen (Wmo)	56	-	458	-
	6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	16	-	24	-
TOTAAL		**12.766**	**-322**	**14.155**	**-342**

Tabel 37 Gerealiseerde baten en lasten gemeente Noordwijk en Teylingen

x € 1.000		Noordwijk		Teylingen	
Hoofdtaakveld	**Taakveld**	**Lasten**	**Baten**	**Lasten**	**Baten**
Bestuur en ondersteuning	0.4 Overhead	1.149	-	886	-
Sociaal Domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	329	-	349	-
	6.3 Inkomensregelingen	12.640	-308	8.854	-219
	6.5 Arbeidsparticipatie	16	-	12	-
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.832	-	1.165	-
	6.71a Hulp bij het huishouden (Wmo)	4.055	-324	2.803	-228
	6.71b Begeleiding (Wmo)	2.578	-	2.764	-
	6.71c Dagbesteding (Wmo)	1.003	-	1.075	-
	6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	74	-	48	-
	6.72a Jeugdhulp begeleiding (Wmo)	821	-	404	-
	6.72c Jeugdhulp dagbesteding (Wmo)	319	-	157	-
	6.81a Beschermd wonen (Wmo)	2.206	-	532	-
	6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	78	-	30	-
TOTAAL		**27.100**	**-632**	**19.079**	**-447**

6 Overige gegevens

6.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

7 Bijlage I ISD Bollenstreek in cijfers

7.1 Participatie

Tabel 38 Verdeling aantal klanten inkomen

Gemeente	2024	2023	2022	2021	2020
Hillegom	253	251	243	246	261
Lisse	235	228	235	227	220
Noordwijk	492	469	464	460	466
Teylingen	307	312	303	307	296
Totaal	**1.287**	**1.260**	**1.245**	**1.240**	**1.243**

Tabel 39 Verdeling aantal klanten per uitkeringssoort

Soort Uitkering	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Participatie	239	216	467	283	1.205
BBZ	0	0	1	1	2
IOAW	10	13	13	10	46
IOAZ	0	1	1	0	2
Krediethypotheek	0	1	0	0	1
Studietoeslag	4	4	10	13	31
Totaal	**253**	**235**	**492**	**307**	**1.287**

Tabel 40 Verdeling aantal klanten op basis van geslacht

Geslacht	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Man	146	128	291	172	737
Vrouw	107	107	201	135	550
Totaal	**253**	**235**	**492**	**307**	**1.287**

Tabel 41 Verdeling aantal klanten op basis van leeftijdscategorie

Leeftijd	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
< 23	11	12	26	20	69
23 - 26	87	78	144	87	396
27 - 35	18	17	41	18	94
36 - 45	45	41	83	57	226
46 - 55	38	46	97	51	232
56 - 67	54	41	101	74	270
Totaal	**253**	**235**	**492**	**307**	**1.287**

Tabel 42 Leefvorm per uitkering

Soort leefvorm	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Alleenstaande	172	161	363	205	901
Alleenstaande ouder	31	30	50	37	148
Gehuwd	50	44	79	65	238
Totaal	**253**	**235**	**492**	**307**	**1.287**

Tabel 43 Overzicht in- en uitstroom uitkeringen

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Saldo 1-1	**251**	**228**	**469**	**312**	**1.260**
Reden instroom					
Andere oorzaak	8	9	19	8	44
Beëindiging huwelijk/relatie	7	7	2	5	21
Beëindiging studie	3	2	2	8	15
Beëindiging zelfstandig beroep of bedrijf	3	3	6	2	14
Einde arb contract geen/laag recht op WW	4	7	16	6	33
Einde ZW / WW uitkering	11	8	11	7	37
Gevestigde zelfstandige	0	0	1	2	3
In afwachting andere voorliggende voorziening	1	0	0	0	1
Intering vermogen	0	3	1	1	5
Nieuwkomer vanuit de COA	18	18	41	23	100
Oorzaak bij partner	2	1	0	6	9
Start studie (voor Studietoeslag)	3	3	6	5	17
Starten zelfstandig bedrijf (BBZ)	1	1	0	1	3
Te lang verblijf buitenland	1	0	1	1	3
Uit detentie	0	0	1	0	1
Verhuizing vanuit andere gemeente/land	11	16	30	12	69
Wijziging (gezins)norm	12	9	20	14	55
Totaal instroom	**85**	**87**	**157**	**101**	**430**
Reden uitstroom					
Aangaan relatie	1	0	1	0	2
Alimentatie	0	1	0	0	1
Ander inkomen	6	5	7	6	24
Andere oorzaak	9	2	12	4	27
Arb. dienstbetr./uitk. ziekte	13	14	27	36	90
Bereiken AOW gerechtigde leeftijd	8	10	11	6	35
Gaan volgen van onderwijs met studiefinanciering	0	2	4	2	8
Geen inlichtingen	1	2	5	6	14
In detentie	0	0	3	1	4
Kunnen volgen onderwijs met studiefinciering	0	2	1	0	3
Niet verschenen op oproepen inl.pl.	1	0	1	0	2
Oorzaak bij partner	2	4	2	2	10
Op verzoek client	0	1	1	0	2
Overlijden	7	3	4	2	16
Stopzetting/beëindiging van de studiefinanciering	2	4	6	0	12
Te lang verblijf in het buitenland	3	1	1	2	7
Uitk. arbeidsongeschiktheid	1	0	4	1	6
verbetering medische omstandigheden	0	0	0	1	1
Verhuizing andere gemeente	14	12	14	12	52
Verhuizing naar buitenland	0	1	2	3	6
Wijziging (gezins)norm	11	12	22	14	59
Zelfstandig beroep of bedrijf	4	4	6	8	22
Totaal uitstroom	**83**	**80**	**134**	**106**	**403**
Saldo 31-12	**253**	**235**	**492**	**307**	**1.287**

Tabel 44 Verdeling aantal verstrekte loonkostensubsidie

Gemeente	2024	2023	2022	2021	2020
Hillegom	53	61	26	21	18
Lisse	62	62	33	29	23
Noordwijk	129	115	58	47	35
Teylingen	112	109	56	52	39
Totaal	**356**	**347**	**173**	**149**	**115**

Tabel 45 Aantal Wet Inburgering per gemeente

Gemeente	Begeleiding statushouders (<2022)	Wet Inburgering (>2022)	Totaal
Hillegom	60	74	134
Lisse	60	66	126
Noordwijk	107	166	273
Teylingen	101	120	221
Totaal	**328**	**426**	**754**

Tabel 46 Overzicht Inkomensondersteunende voorziening

x €	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Lasten					
Collectieve zorgverzekering	116.016	113.797	215.541	154.232	599.587
Directe levensbehoefte	41.825	23.179	91.267	36.981	193.252
Voorziening voor wonen	118.168	116.013	246.429	147.144	627.755
Voorziening voor opvang	16.872	41.681	42.525	40.917	141.996
Kosten uit maatschappelijke zorg	548	2.080	0	394	3.022
Financiële transacties	3.255	2.199	7.649	2.988	16.092
Uitstroombevordering	19.208	12.746	16.005	17.685	65.644
Medische dienstverlening	629	3.953	3.964	1.220	9.766
Inkomensondersteuning	124.750	123.800	180.279	154.850	583.679
Kosten bewindvoering	56.199	41.611	121.711	57.584	277.105
Overige kosten	-664	1.424	-4.498	214	-3.524
Subtotaal lasten	**496.806**	**482.484**	**920.873**	**614.211**	**2.514.373**
Inh. premie ZVW BBK / WWB Loonheffing Byz. Bijstand	9.164	4.628	17.399	6.992	38.183
Studietoeslag	32.338	41.350	59.374	46.137	179.198
Totaal lasten	**538.308**	**528.461**	**997.646**	**667.339**	**2.731.754**
Baten					
Teruggevorderde bedragen	**-43.243**	**-30.628**	**-80.286**	**-55.900**	**-210.056**
Totaal	**495.065**	**497.833**	**917.360**	**611.440**	**2.521.698**

Tabel 47 Overzicht Inkomensondersteunende voorziening aantallen

Omschrijving	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Collectieve zorgverzekering*	281	285	506	373	1.445
Directe levensbehoefte	40	25	84	46	195
Voorziening voor wonen	55	45	104	60	264
Voorziening voor opvang	3	4	6	8	21
Kosten uit maatschappelijke zorg	1	4	0	1	6
Financiële transacties	5	9	24	11	49
Uitstroombevordering	15	18	23	22	78
Medische dienstverlening	2	5	9	4	20
Inkomensondersteuning	215	224	332	264	1.035
Kosten bewindvoering	72	42	153	66	333
Overige kosten	6	4	11	10	31
Totaal	**695**	**665**	**1.252**	**865**	**3.477**

*) Aantal deelnemers Z&Z

Tabel 48 Aantallen Energietoeslag per gemeente

Gemeente	31-12-2024
Hillegom	801
Lisse	790
Noordwijk	1.450
Teylingen	1.004
Totaal	**4.045**

Tabel 49 Aantal leefgeld Oekraïne per gemeente

Gemeente	31-12-2024
Hillegom	67
Lisse	77
Noordwijk	91
Teylingen	103
Totaal	**338**

Tabel 50 Overzicht budgetbeheer Schulddienstverlening

Gemeente	31-12-2023	instroom	uitstroom	31-12-2024
Hillegom	40	17	17	40
Lisse	43	12	10	45
Noordwijk	56	26	21	61
Teylingen	35	17	15	37
Totaal	**174**	**72**	**63**	**183**

Tabel 51 Overzicht Schuldregelingen

Gemeente	31-12-2023	instroom	uitstroom	31-12-2024
Hillegom	33	6	15	24
Lisse	17	6	9	14
Noordwijk	46	8	13	41
Teylingen	39	9	21	27
Totaal	**135**	**29**	**58**	**106**

7.2 Zorg

Tabel 52 Zorg per gemeente

x €

Realisatie 2024	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Zorg					
Lasten					
Wmo - Hbh ZIN	1.833.143	2.126.173	3.722.677	2.561.785	10.243.778
Wmo - Hbh PGB	40.776	156.406	80.700	46.306	324.189
Wmo - begeleiding ZIN	1.997.141	2.337.003	3.106.357	3.444.691	10.885.191
Wmo - begeleiding PGB	137.639	236.069	252.705	127.409	753.822
Wmo - rolstoelen	129.079	191.348	268.032	205.646	794.105
Wmo - collectief vervoer	188.068	173.932	356.535	249.373	967.908
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	214.400	232.349	657.058	316.631	1.420.439
Wmo - woonvoorzieningen	131.701	187.383	436.891	312.314	1.068.289
Wmo - advieskosten GPK	20.768	24.161	55.268	34.539	134.737
Wmo - medisch onderzoek	7.237	9.479	13.760	10.053	40.529
Subtotaal lasten	**4.699.953**	**5.674.304**	**8.949.982**	**7.308.748**	**26.632.987**
Maatschappelijke Zorg					
Beschermd Wonen	48.179	415.111	1.978.285	470.821	2.912.396
Maatschappelijke Opvang	13.461	21.459	69.673	26.394	130.988
Jeugd					
PGB jeugd	504.187	577.773	1.069.121	522.171	2.673.252
Totaal lasten	**5.265.780**	**6.688.647**	**12.067.062**	**8.328.133**	**32.349.623**
Baten					
Wmo - eigen bijdrage	-165.400	-199.494	-323.687	-228.338	-916.919
Debiteurenontvangsten	-	-	-	-	-
Totaal baten	**-165.400**	**-199.494**	**-323.687**	**-228.338**	**-916.919**
Exploitatiekosten	418.149	433.903	898.323	650.497	2.400.872
Totaal Zorg	**5.518.530**	**6.923.056**	**12.641.698**	**8.750.292**	**33.833.576**

Tabel 53 Overzicht aantal voorzieningen per type

	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Begeleiding	282	306	428	445	1.461
Beschermd wonen intramuraal	7	13	23	25	68
Beschermd wonen scheiden wonen/zorg	3	19	34	2	58
Collectief vervoer	581	578	1.201	767	3.127
Dagbesteding	89	131	177	171	568
Extern advies	2	2	2	2	8
GPK	312	348	712	460	1.832
Hulp bij het Huishouden	714	734	1.195	848	3.491
Jeugd	42	71	88	52	253
Maatschappelijke opvang	4	1	15	6	26
Medisch advies	68	78	160	102	408
Rolstoel - huur	138	180	291	219	828
Rolstoel - niet huur	9	21	27	13	70
Verblijf	0	0	0	0	0
Vervoer dagbesteding	67	76	95	73	311
Vervoersvoorziening - huur	206	192	469	282	1.149
Vervoersvoorziening - maatwerk	0	0	0	2	2
Vervoersvoorziening - niet huur	67	63	318	73	521
Woonvoorziening - huur	21	27	48	24	120
Woonvoorziening - niet huur	214	228	488	374	1.304
Totaal	**2.826**	**3.068**	**5.771**	**3.940**	**15.605**

Tabel 54 Verdeling Zorg per gemeente Hillegom en Lisse

x € Zorg	Hillegom		Lisse	
	begroting	**realisatie**	**begroting**	**realisatie**
Lasten				
Wmo - Hbh ZIN	2.001.519	1.833.143	2.240.671	2.126.173
Wmo - Hbh PGB	41.468	40.776	136.736	156.406
Wmo - begeleiding ZIN	2.106.800	1.997.141	2.458.576	2.337.003
Wmo - begeleiding PGB	100.566	137.639	200.201	236.069
Wmo - rolstoelen	113.919	129.079	183.001	191.348
Wmo - collectief vervoer	181.431	188.068	131.489	173.932
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	227.449	214.400	242.025	232.349
Wmo - woonvoorzieningen	190.243	131.701	309.365	187.383
Wmo - advieskosten GPK	17.734	20.768	15.631	24.161
Wmo - medisch onderzoek	6.838	7.237	5.325	9.479
Subtotaal lasten	***4.987.967***	**4.699.953**	***5.923.019***	**5.674.304**
Maatschappelijke Zorg				
Beschermd Wonen	125.000	48.179	548.000	415.111
Maatschappelijke Opvang	16.000	13.461	11.000	21.459
Jeugd				
PGB jeugd	*623.708*	*504.187*	*664.047*	*577.773*
Totaal lasten	**5.752.676**	**5.265.780**	**7.146.066**	**6.688.647**
Baten				
Wmo - eigen bijdrage	-163.757	-165.400	-180.027	-199.494
Debiteurenontvangsten	-17	0	-	-
Totaal baten	**-163.774**	**-165.400**	**-180.027**	**-199.494**
Exploitatiekosten	483.645	418.149	486.278	433.903
Totaal Zorg	**6.072.547**	**5.518.530**	**7.452.317**	**6.923.056**

Tabel 55 Verdeling Zorg per gemeente Noordwijk en Teylingen

x € Zorg	Noordwijk		Teylingen	
	begroting	**realisatie**	**begroting**	**realisatie**
Lasten				
Wmo - Hbh ZIN	3.894.850	3.722.677	2.699.060	2.561.785
Wmo - Hbh PGB	142.297	80.700	64.710	46.306
Wmo - begeleiding ZIN	3.068.206	3.106.357	3.438.169	3.444.691
Wmo - begeleiding PGB	385.489	252.705	218.014	127.409
Wmo - rolstoelen	298.142	268.032	208.493	205.646
Wmo - collectief vervoer	389.822	356.535	213.071	249.373
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	731.228	657.058	295.365	316.631
Wmo - woonvoorzieningen	584.380	436.891	431.763	312.314
Wmo - advieskosten GPK	35.805	55.268	24.302	34.539
Wmo - medisch onderzoek	10.683	13.760	8.624	10.053
Subtotaal lasten	***9.540.902***	**8.949.982**	**7.601.570**	**7.308.748**
Maatschappelijke Zorg				
Beschermd Wonen	2.025.000	1.978.285	505.000	470.821
Maatschappelijke Opvang	65.000	69.673	59.000	26.394
Jeugd				
PGB jeugd	813.425	1.069.121	766.183	522.171
Totaal lasten	**12.444.327**	**12.067.062**	**8.931.754**	**8.328.133**
Baten				
Wmo - eigen bijdrage	-285.572	-323.687	-215.445	-228.338
Debiteurenontvangsten	-	-	1.029	-
Totaal baten	**-285.572**	**-323.687**	**-214.416**	**-228.338**
Exploitatiekosten	933.591	898.323	729.286	650.497
Totaal Zorg	**13.092.346**	**12.641.698**	**9.446.623**	**8.750.292**

8 Bijlage II Overzicht begrotingswijzigingen

Tabel 56 Overzicht begrotingswijzigingen

x €	Realisatie 2023	Eerste raming	2024-I	Begroting 2024
Salariskosten ISD	7.769.416	8.635.566	627.770	9.263.337
Personeelsvergoedingen ISD	101.972	85.214	-	85.214
Overige personeelskosten	289.167	250.000	-	250.000
Huur kantoorpand	454.234	414.564	20.000	434.564
Automatisering	477.641	510.000	-	510.000
Reclame- en promotiekosten	33.827	16.863	-	16.863
Vakliteratuur	2.090	3.797	-	3.797
Huisvestingskosten	77.125	70.988	-	70.988
Kantoorkosten	249.014	229.168	-	229.168
Accountantskosten	61.800	51.940	-	51.940
Advieskosten	64.147	56.259	30.000	86.259
Inhuur en uitzendkrachten	398.072	163.151	134.000	297.151
Uitbestedingen HLT	385.732	335.269	-	335.269
Uitvoeringskosten	78.200	55.941	-	55.941
Algemene kosten	94.003	87.803	-	87.803
Bank- en Rentekosten	-201.665	10.661	-110.661	-100.000
Afschrijving kantoormeubilair	20.289	30.000	-	30.000
Uitvoeringskosten Tozo	200.000	200.000	-175.000	25.000
Uitvoeringskosten energietoeslag	115.067	-	28.933	28.933
Uitvoeringskosten leefgeld Oekraïne	38.500	-	41.500	41.500
Uitvoeringskosten Maatschappelijke Zorg	-	-	150.000	150.000
Kosten saneringskredieten	10.000	10.000	-	10.000
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-
Subtotaal	**10.718.632**	**11.217.187**	**746.542**	**11.963.727**
Toerekening Participatie	-5.288.920	-5.467.242	-310.744	-5.777.987
Toerekening Zorg	-2.155.661	-2.300.624	-332.177	-2.632.800
Overhead	**3.274.050**	**3.449.320**	**103.620**	**3.552.940**
Programma's				
Participatie	34.345.251	30.677.492	3.044.246	33.721.738
Zorg	33.066.341	35.911.218	152.615	36.063.833
Totaal programma's	**67.411.591**	**66.588.709**	**3.196.861**	**69.785.571**
Totaal Kosten ISD	**70.685.642**	**70.038.030**	**3.300.480**	**73.338.510**
Bijdragen gemeenten in resultaat	**-70.685.642**	**-70.038.030**	**-3.300.480**	**-73.338.510**
Saldo rekening van baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**

9 Bijlage III Berekening bijdrage per gemeente

Inleiding

De afrekening van de kosten van de ISD Bollenstreek naar de gemeenten is ontleend aan de gemeenschappelijke regeling en aan besluiten van het algemeen bestuur.
De volgende onderdelen met een verschillende verdeelmethodiek gelden:

1. Participatie volgens de geldende budgetten
2. Medisch onderzoek, Inkomensondersteunende voorzieningen en Zorg volgens woonplaatsbeginsel
3. Exploitatiekosten / Overhead volgens verdeelsleutel inwonertal – lage inkomens
4. Gehandicapten parkeerkaart

Onderstaand is per onderdeel aangegeven hoe de kosten verdeeld zijn.

Hiervoor is de verdeelsleutel en de door de gemeenten ontvangen budgetten nodig.

Tabel 57 Verdeelsleutel per gemeente

Verdeelsleutel 2024	Inwonertal	Lage inkomens	% gewogen gemiddeld
Hillegom	22.558	3.039	18,37
Lisse	23.356	2.971	18,47
Noordwijk	44.779	5.710	35,46
Teylingen	38.406	4.048	27,70
Totaal	**129.098**	**15.769**	**100,00**

Tabel 58 Budgetten 2024

x €

Gemeente	BUIG
Hillegom	4.930.976
Lisse	4.873.125
Noordwijk	10.211.570
Teylingen	7.039.021
Totaal	**27.054.692**

9.1 Participatie

De uitgaven gemaakt voor het programma Inkomen worden verdeeld volgens de rijksbijdragen; het meerdere wordt verdeeld op basis van 50% naar inwoners en 50% naar inwoners met een laag inkomen.

Tabel 59 Overzicht kosten BUIG (PW en Loonkostensubsidie)

x €	
Kosten	23.871.500
Budgetten	-27.054.692
Te verdelen	**-3.183.192**

In 2024 zijn de budgetten toereikend ten opzichte van de uitgaven. Er hoeft dit jaar geen vangnetuitkering aangevraagd te worden.

Tabel 60 Verdeling uitkeringskosten BUIG per gemeente

x €			
Verdeling BUIG	**Budget**	**Uitgaven**	**Overschot**
Hillegom	4.930.976	4.346.224	584.752
Lisse	4.873.125	4.285.189	587.936
Noordwijk	10.211.570	9.082.810	1.128.760
Teylingen	7.039.021	6.157.277	881.744
Totaal	**27.054.692**	**23.871.500**	**3.183.192**

Tabel 61 Participatie per gemeente

x €

Realisatie 2024 Participatie	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Lasten					
PW	4.042.906	3.986.132	8.448.933	5.727.569	22.205.539
Loonkostensubsidie	394.411	388.873	824.248	558.761	2.166.295
Medisch onderzoek	14.325	10.088	28.465	18.795	71.674
Tozo	-368	-5.058	-1.766	-595	-7.787
Wet Inburgering	94.505	83.394	172.581	163.215	513.694
Inkomensondersteunende voorzieningen	538.308	528.461	997.646	667.339	2.731.754
Energietoeslag	315.800	310.800	567.293	406.700	1.600.593
Leefgeld Oekraïne	107.382	128.175	117.556	129.504	482.618
Totaal lasten	**5.507.270**	**5.430.865**	**11.154.957**	**7.671.288**	**29.764.380**
Baten					
Debiteurenontvangsten PW	-89.415	-88.159	-186.860	-126.674	-491.109
Debiteurenontvangsten loonkostensubsidie	-1.679	-1.656	-3.510	-2.379	-9.225
Debiteurenontvangsten Medisch onderzoek	-540	-54	-746	-353	-1.694
Debiteurenontvangsten Tozo	-1.617	-1.682	1.687	-3.285	-4.898
Debiteurenontvangsten schuldregelingen	-3.664	-3.684	-7.072	-5.525	-19.945
Debiteuren ontvangsten inkomensondersteunende voorzieningen	-43.243	-30.628	-80.286	-55.900	-210.056
Totaal baten	**-140.158**	**-125.864**	**-276.788**	**-194.116**	**-736.927**
Exploitatiekosten	970.581	989.650	1.799.054	1.518.704	5.277.990
Totaal Participatie	**6.337.693**	**6.294.652**	**12.677.223**	**8.995.875**	**34.305.443**

Tabel 62 Verdeling Wet inburgering per gemeente

Verdeling Wet Inburgering	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Begeleiding statushouders (<2022)	8.429	7.302	13.804	10.115	39.650
Wet Inburgering (>2022)	86.076	76.092	158.777	153.100	474.045
Totaal	**94.505**	**83.394**	**172.581**	**163.215**	**513.694**

9.2 Zorg

Bij de verdeling van de kosten van het programma Zorg wordt onderscheid gemaakt in exploitatiekosten en de kosten van de voorzieningen. De exploitatiekosten worden verdeeld op basis van 50% naar inwonertal en 50% naar inwoners met een laag inkomen. De kosten van de voorzieningen worden verdeeld naar woonplaats van de ontvanger van de voorziening. De kosten komen dus voor rekening van de gemeente waar de ontvanger van de voorziening woont.

9.3 Overhead

De kosten van overhead worden op diversen methoden verdeeld. In de verdeling wordt een deel op basis van de gemeenschappelijke regeling verdeeld. Dit betreft alle kosten behalve de kosten die de ISD Bollenstreek maakt voor het afhandelen van aanvragen gehandicaptenparkeerkaarten en de opbrengsten die nog binnenkomen uit de fraudevordering. Voor deze laatste rubrieken is een aparte verdeelsystematiek vastgesteld.

Tabel 63 Verdeling overhead per gemeente

x €	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
GPK methodiek	7.545	8.115	21.150	12.960	49.770
GR	580.364	587.040	1.127.797	872.564	3.167.766
Totaal	587.909	595.155	1.148.947	885.524	3.217.536

9.4 Gehandicaptenparkeerkaart

Voor de verdeling van de gehandicaptenparkeerkaart is gebruik gemaakt van de volgende tabel:

Tabel 64 Overzicht GPK kaart

Soort kaart	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Bestuurderskaart	51	61	127	90	**329**
Duplicaatkaart	3	1	4	4	**12**
Instellingskaart	0	0	1	1	**2**
Passagierskaart	20	16	73	32	**141**
Totaal	**74**	**78**	**205**	**127**	**484**

Dit leidt tot de onderstaande tabel voor de kosten per gemeente.

Tabel 65 Verdeling kosten GPK kaarten per gemeente

x € Kosten	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Reguliere kosten	7.455	8.085	21.000	12.810	**49.350**
Kosten instellingskaart	90	30	150	150	**420**
Totaal	**7.545**	**8.115**	**21.150**	**12.960**	**49.770**

Tabel 66 Bijdrage per gemeente

x € Totaal	Hillegom	Lisse	Noordwijk	Teylingen	Totaal
Participatie	6.337.693	6.294.652	12.677.223	8.995.875	34.305.443
Zorg	5.518.530	6.923.056	12.641.698	8.750.292	33.833.576
GPK	7.545	8.115	21.150	12.960	49.770
Exploitatiekosten	580.364	587.040	1.127.797	872.564	3.167.766
Bijdrage per gemeente	**12.444.132**	**13.812.862**	**26.467.868**	**18.631.692**	**71.356.554**

10. Bijlage IV Verdeling van de kosten per gemeente

Tabel 67 Verdeling kosten per gemeente Hillegom en Lisse

x €	Hillegom			Lisse		
Participatie	**begroting**	**realisatie**	**verschil**	**begroting**	**realisatie**	**verschil**
Lasten						
PW	3.769.853	4.042.906	273.053	3.567.727	3.986.132	418.405
Loonkostensubsidie	344.027	394.412	50.385	325.581	388.873	63.292
Medisch onderzoek	7.348	14.325	6.977	7.388	10.088	2.700
Tozo	-	-368	-368	-	-5.058	-5.058
Wet inburgering	146.960	94.505	-52.455	147.760	83.394	-64.366
Inkomensondersteunende voorzieningen	459.250	538.308	79.058	461.750	528.461	66.711
Energietoeslag	302.574	315.800	13.226	307.161	310.800	3.639
Leefgeld Oekraïne	180.000	107.382	-72.618	240.000	128.175	-111.825
Totaal lasten	**5.210.012**	**5.507.270**	**297.258**	**5.057.367**	**5.430.865**	**373.498**
Baten						
Debiteurenontvangsten PW	-90.533	-89.415	1.119	-85.679	-88.159	-2.480
Debiteurenontvangsten loonkostensubsidie	-3.621	-1.680	1.942	-3.427	-1.656	1.771
Debiteurenontvangsten Medisch onderzoek	-	-540	-540	-	-55	-55
Debiteurenontvangsten Tozo	-27.555	-1.617	25.938	-27.705	-1.682	26.023
Debiteurenontvangsten schuldregelingen	-9.053	-3.664	5.389	-8.568	-3.684	4.884
Debiteuren ontvangsten inkomensondersteunende voorzieningen	-23.881	-43.243	-19.362	-24.011	-30.628	-6.617
Totaal baten	**-154.644**	**-140.158**	**14.486**	**-149.390**	**-125.864**	**23.526**
Exploitatiekosten	1.062.793	970.581	-92.211	1.071.529	989.650	-81.879
Totaal Participatie	**6.118.161**	**6.337.693**	**219.532**	**5.979.506**	**6.294.652**	**315.146**
Zorg						
Lasten						
Wmo - Hbh ZIN	2.001.519	1.833.143	-168.377	2.240.671	2.126.173	-114.498
Wmo - Hbh PGB	41.468	40.776	-692	136.736	156.406	19.671
Wmo - begeleiding ZIN	2.106.800	1.997.141	-109.659	2.458.576	2.337.003	-121.573
Wmo - begeleiding PGB	100.566	137.639	37.073	200.201	236.069	35.868
Wmo - rolstoelen	113.919	129.079	15.160	183.001	191.348	8.347
Wmo - collectief vervoer	181.431	188.068	6.637	131.489	173.932	42.442
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	227.449	214.400	-13.049	242.025	232.349	-9.675
Wmo - woonvoorzieningen	190.243	131.701	-58.542	309.365	187.383	-121.981
Wmo - advieskosten GPK	17.734	20.768	3.035	15.631	24.161	8.530
Wmo - medisch onderzoek	6.838	7.237	399	5.325	9.479	4.154
Subtotaal lasten	**4.987.967**	**4.699.953**	**-288.015**	**5.923.019**	**5.674.304**	**-248.715**
Maatschappelijke Zorg						
Beschermd Wonen	125.000	48.179	-76.821	548.000	415.111	-132.889
Maatschappelijke Opvang	16.000	13.461	-2.539	11.000	21.459	10.459
Jeugd						
PGB jeugd	623.708	504.187	-119.521	664.047	577.773	-86.274
Totaal lasten	**5.752.676**	**5.265.780**	**-486.895**	**7.146.066**	**6.688.647**	**-457.419**
Baten						
Wmo - eigen bijdrage	-163.757	-165.400	-1.643	-180.027	-199.494	-19.467
Debiteurenontvangsten	-17	-	17	-	-	-
Totaal baten	**-163.774**	**-165.400**	**-1.626**	**-180.027**	**-199.494**	**-19.467**
Exploitatiekosten	483.645	418.149	-65.496	486.278	433.903	-52.375
Totaal Zorg	**6.072.547**	**5.518.530**	**-554.017**	**7.452.317**	**6.923.056**	**-529.261**
Totaal Overhead	**652.675**	**587.909**	**-64.766**	**656.228**	**595.155**	**-61.073**
Totale bijdrage	**12.843.383**	**12.444.132**	**-399.251**	**14.088.051**	**13.812.862**	**-275.189**

Tabel 68 Verdeling kosten per gemeente Noordwijk en Teylingen

x €	Noordwijk			Teylingen		
Participatie	**begroting**	**realisatie**	**verschil**	**begroting**	**realisatie**	**verschil**
Lasten						
PW	7.939.158	8.448.933	509.774	5.543.511	5.727.569	184.057
Loonkostensubsidie	724.506	824.248	99.742	505.886	558.761	52.876
Medisch onderzoek	14.184	28.465	14.281	11.080	18.795	7.715
Tozo	-	-1.766	-1.766	-	-595	-595
Wet inburgering	283.680	172.581	-111.099	221.600	163.215	-58.385
Inkomensondersteunende voorzieningen	886.500	997.646	111.146	692.500	667.339	-25.161
Energietoeslag	636.786	567.293	-69.493	656.978	406.700	-250.278
Leefgeld Oekraïne	250.000	117.556	-132.444	160.000	129.504	-30.496
Totaal lasten	**10.734.815**	**11.154.957**	**420.142**	**7.791.556**	**7.671.288**	**-120.268**
Baten						
Debiteurenontvangsten PW	-190.660	-186.861	3.799	-133.128	-126.674	6.454
Debiteurenontvangsten loonkostensubsidie	-7.627	-3.510	4.116	-5.325	-2.380	2.946
Debiteurenontvangsten Medisch onderzoek	-	-746	-746	-	-353	-353
Debiteurenontvangsten Tozo	-53.190	1.687	54.877	-41.550	-3.285	38.265
Debiteurenontvangsten schuldregelingen	-19.066	-7.072	11.993	-13.313	-5.525	7.788
Debiteuren ontvangsten inkomensondersteunende voorzieningen	-46.098	-80.286	-34.188	-36.010	-55.900	-19.890
Totaal baten	**-316.640**	**-276.788**	**39.852**	**-229.326**	**-194.116**	**35.210**
Exploitatiekosten	2.046.658	1.799.054	-247.604	1.597.007	1.518.704	-78.303
Totaal Participatie	**12.464.833**	**12.677.223**	**212.390**	**9.159.237**	**8.995.875**	**-163.361**
Zorg						
Lasten						
Wmo - Hbh ZIN	3.894.850	3.722.677	-172.173	2.699.060	2.561.785	-137.275
Wmo - Hbh PGB	142.297	80.700	-61.597	64.710	46.306	-18.405
Wmo - begeleiding ZIN	3.068.206	3.106.357	38.151	3.438.169	3.444.691	6.522
Wmo - begeleiding PGB	385.489	252.705	-132.784	218.014	127.409	-90.605
Wmo - rolstoelen	298.142	268.032	-30.109	208.493	205.646	-2.847
Wmo - collectief vervoer	389.822	356.535	-33.288	213.071	249.373	36.303
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	731.228	657.058	-74.169	295.365	316.631	21.267
Wmo - woonvoorzieningen	584.380	436.891	-147.490	431.763	312.314	-119.449
Wmo - advieskosten GPK	35.805	55.268	19.463	24.302	34.539	10.237
Wmo - medisch onderzoek	10.683	13.760	3.076	8.624	10.053	1.429
Subtotaal lasten	**9.540.902**	**8.949.982**	**-590.920**	**7.601.570**	**7.308.748**	**-292.823**
Maatschappelijke Zorg						
Beschermd Wonen	2.025.000	1.978.285	-46.715	505.000	470.821	-34.179
Maatschappelijke Opvang	65.000	69.673	4.673	59.000	26.394	-32.606
Jeugd						
PGB jeugd	813.425	1.069.121	255.696	766.183	522.171	-244.012
Totaal lasten	**12.444.327**	**12.067.062**	**-377.265**	**8.931.754**	**8.328.133**	**-603.620**
Baten						
Wmo - eigen bijdrage	-285.572	-323.687	-38.115	-215.445	-228.338	-12.893
Debiteurenontvangsten	-	-	-	1.029	-	-1.029
Totaal baten	**-285.572**	**-323.687**	**-38.115**	**-214.416**	**-228.338**	**-13.922**
Exploitatiekosten	933.591	898.323	-35.268	729.286	650.497	-78.789
Totaal Zorg	**13.092.346**	**12.641.698**	**-450.648**	**9.446.623**	**8.750.292**	**-696.331**
Totaal Overhead	**1.259.873**	**1.148.947**	**-110.926**	**984.164**	**885.524**	**-98.640**
Totale bijdrage	**26.817.052**	**26.467.868**	**-349.184**	**19.590.024**	**18.631.692**	**-958.332**

Tabel 69 ISD Bollenstreek totaal ISD Bollenstreek

x €	Totaal		
Participatie	**begroting**	**realisatie**	**verschil**
Lasten			
PW	20.820.250	22.205.539	1.385.289
Loonkostensubsidie	1.900.000	2.166.295	266.295
Medisch onderzoek	40.000	71.674	31.674
Tozo	-	-7.787	-7.787
Wet inburgering	800.000	513.694	-286.306
Inkomensondersteunende voorzieningen	2.500.000	2.731.754	231.754
Energietoeslag	1.903.500	1.600.593	-302.907
Leefgeld Oekraïne	830.000	482.618	-347.382
Totaal lasten	**28.793.750**	**29.764.380**	**970.630**
Baten			
Debiteurenontvangsten PW	-500.000	-491.109	8.892
Debiteurenontvangsten loonkostensubsidie	-20.000	-9.225	10.775
Debiteurenontvangsten Medisch onderzoek	-	-1.694	-1.694
Debiteurenontvangsten Tozo	-150.000	-4.898	145.102
Debiteurenontvangsten schuldregelingen	-50.000	-19.945	30.055
Debiteuren ontvangsten inkomensondersteunende voorzieningen	-130.000	-210.056	-80.056
Totaal baten	**-850.001**	**-736.927**	**113.074**
Exploitatiekosten	5.777.987	5.277.990	-499.997
Totaal Participatie	**33.721.738**	**34.305.443**	**583.707**
Zorg			
Lasten			
Wmo - Hbh ZIN	10.836.100	10.243.778	-592.322
Wmo - Hbh PGB	385.211	324.189	-61.023
Wmo - begeleiding ZIN	11.071.750	10.885.191	-186.559
Wmo - begeleiding PGB	904.270	753.822	-150.448
Wmo - rolstoelen	803.554	794.105	-9.449
Wmo - collectief vervoer	915.814	967.908	52.094
Wmo - overige vervoersvoorzieningen	1.496.066	1.420.439	-75.627
Wmo - woonvoorzieningen	1.515.751	1.068.289	-447.462
Wmo - advieskosten GPK	93.472	134.737	41.265
Wmo - medisch onderzoek	31.471	40.529	9.058
Subtotaal lasten	**28.053.459**	**26.632.987**	**-1.420.472**
Maatschappelijke Zorg			
Beschermd Wonen	3.203.000	2.912.396	-290.604
Maatschappelijke Opvang	151.000	130.988	-20.012
Jeugd			
PGB jeugd	2.867.363	2.673.252	-194.111
Totaal lasten	**34.274.822**	**32.349.623**	**-1.925.199**
Baten			
Wmo - eigen bijdrage	-844.801	-916.919	-72.118
Debiteurenontvangsten	1.012	-	-1.012
Totaal baten	**-843.789**	**-916.919**	**-73.130**
Exploitatiekosten	2.632.800	2.400.872	-231.928
Totaal Zorg	**36.063.833**	**33.833.576**	**-2.230.257**
Totaal Overhead	**3.552.940**	**3.217.536**	**-335.404**
Totale bijdrage	**73.338.510**	**71.356.554**	**-1.981.955**

Lijst van afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AOW	Algemene Ouderdoms Wet
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
Arbo	Arbeidsomstandigheden
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
Bado	Besluit accountantscontrole decentrale overheden
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004
BCF	Btw-compensatiefonds
Bhv	Bedrijfshulpverlening
BIV	Beschikbaarheid, Integriteit, Vertrouwelijkheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BUIG	Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
DB	Dagelijks Bestuur
DPIA	Data protection impact assessment
EDP	Electronic Data Processing
EMU	Economische Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
FG	Functionaris Gegevensbeheer
Fido	Financiering decentrale overheden
fte	full-time equivalent
GPK	Gehandicaptenparkeerkaart
GSD	Gemeentelijke Sociale Dienst
Hbh	Hulp bij het Huishouden
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Zelfstandigen
ISD	Intergemeentelijke Sociale Dienst
IT	Information Technology
LKS	Loonkostensubsidie
NOREA	Nederlandse Orde van EDP Auditors
PGB	PersoonsGebonden Budget
PW	Participatiewet
ROOO	Regeling opvang ontheemden Oekraïne
SDV	Schulddienstverlening
Sisa	Single information single audit
Suwi	Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SVB	Sociale VerzekeringsBank
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TPM	Third Party Mededeling
VOG	Verklaring omtrent gedrag
Vpb	Vennootschapsbelasting
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
Wpg	Wet politiegegevens
WSNP	Wettelijke Schuldsanering Natuurlijke Personen
ZIN	Zorg In Natura